

81. Jan. 8.

NDK—dán külgügyminiszteri tárgyalások

Kjeld Olesen dán külügyminiszter tegnap vacsorát adott Oskar Fischer, az NDK külügyminisztere tiszteletére. Az NDK diplomácia vezetője kétnapos hivatalos látogatásra érkezett Dániába. A vacsorán elhangzott pohárköszöntőkben mindkét fél megelégedéssel állapította meg, hogy az eddigi megbeszélések hasznosak és nyitlak voltak.

ELHALASZTOTT VÁLASZTÁSOK

Islamabad, január 8.
Ziaul Hak pakisztáni elnök a sajtó képviselőinek bejelentette, hogy márciusban 200—250 tagú szövetségi tanácsot hoznak létre az 1977 óta egyetlenegyszer sem ülésező parlament helyébe. Az általános választásokat illetően a tábornok úgy nyilatkozott, hogy jelenleg „megtartásuk nem lehetséges”.

29 HALÁLOS ÁLDOZAT Komoly gondot okoz Japánban a rekordhavazás

Tokió, január 8.
A japán kormány az elmúlt tízennyolc év legnagyobb havazásai miatt tegnap rendkívüli intézkedéseket jelentett be. Többek között különleges mentőbizottságot állítottak fel és megfigyelő csoportok utaznak az érintett területekre. A december vége óta tartó rekordhavazások eddig 29 emberéletet követeltek, fennakadást okoztak a vasúti közlekedésben és teljesen elzárták a külvilágtól számos hegyvidéki település lakóit.

EGK Gaston Thorn átvette hivatalát

Brüsszel, január 8.
Roy Jenkins, aki az Európai Közösségek Bizottságának négy esztendőn át elnöke volt, elbúcsúzott munkatársaitól. Az új elnök, Gaston Thorn ropant nehéz időszak elé néz, mert a tagállamok legtöbbször súlyos belső szociális és gazdasági problémákkal küzd.

Az ÉLET ÉS TUDOMÁNY új sorozata január 1-től kéthetente:

MAGYARORSZÁG GAZDASÁGA
A HONFOGLALÁSTÓL NAPJAINKIG.

- A honfoglalók gazdasága
- Iparcikkért aranyat
- A városfejlődés nehézségei
- A monarchia előnyei és hátrányai
- A szocialista gazdaság
- Helyünk Európában

ASEAN-ORSZÁGOK

Szuzuki körútja

Tokió, január 8.
Szuzuki Zenko japán kormányfő ma reggel elindult első hivatalos külföldi útjára: kéthetes látogató körutat tesz a délkelet-ázsiai országok szövetsége, az ASEAN tagállamaiban. Fülöp-szigeteki, indonéziai, szingapúri, malajziai és thaiföldi tárgyalásainak fő célja, hogy

elmélyítse a szigetország gazdasági és politikai együttműködését a különleges japán érdekövezetnek számító regionális tömörülés kormányával.

Az ASEAN a japán ipar nélkülözhetetlen nyersanyagszállítója, egyben gyártmányainak kiterjedt felvevőpiaca, nem utolsósorban pedig a japán nagytöke egyik legfontosabb be-

ruházási területe. A külföldi tőkebefektetők között a szigetországi monopóliumok állnak az élen.

A kereskedelmi forgalom 1979-ben elérte a 26 milliárd dollárt.

Japán 16,3 milliárd dollár értékben importált az ASEAN-ből, és 9,6 milliárd dollár értékben exportált az övezetbe.

Tokiói megfigyelők nagy jelentőséget tulajdonítanak a látogatás politikai vonatkozásainak. Bár Japán gazdaságilag az Egyesült Államok és Nyugat-Európa vetélytársaként lép fel a térségben, jelszava mégis az, hogy „a nyugati politikai rendszer felülös tényezőjének minőségében” folytat párbeszédet az ASEAN-nal stratégiai kérdésekről.

WASHINGTON IGYEKszik FELGYORSÍTANI
AZ ALKUDOZÁST

Christopher utazása

Warren Christopher amerikai külügyminiszter-helyettes tegnap este Algériá-

ba utazott, hogy megbeszélést folytasson Benjahia algériai külügyminiszterrel az iráni—amerikai tárgyalások helyzetéről és Algéria közvetítő szerepéről.

Elutazása előtt adott sajtónyilatkozatában Christopher közölte: lehetséges, hogy az iráni pénzügyi követelések valamelyest közeledtek az amerikai ajánlatban foglalt összeghez, a végleges megoldás azonban még nem bontakozott ki. Vízont a Carter-kormányzat „kifut az időből”.

Christopher váratlan útja így nem igazolja azokat a washingtoni feltevéseket, amelyek szerint a szerdai villám-üzenetváltás „áttörés” kezdetét jelentené a tízennégy hónapos válság rendezése irányába. Csupán azt jelzi, hogy a Carter-kormányzat igyekszik felgyorsítani az alkudozást.

GYORSLIFTEK A RÉGIEK HELYÉN

Megfiatalodik az Eiffel-torony

Párizs jan. 8.

A párizsi Eiffel-tornyot fiatalító kúrának vetik alá. A szilveszteri mulatság után egy évre bezárt a 75 méter magasságban levő első emeleti étterem, amelynek fapadlóját tűzálló anyagra cserélik ki. A két, még hidraulikusan meghajtott felvonót a torony ferde lábaiban elektromosra cserélik. (1965 óta az északi lábban már ilyen működik.)

Erre a modernizálásra nem a technikai be rendezések veszélyes elöregedése vagy kimerülése miatt van szükség, hanem elsősor-

ban azért, hogy a látogatóadatot még gyorsabban szállíthassák. A felmérések szerint ugyanis eddig a látogatók kerekén 60 százaléka, a hosszú várakozási idő miatt lemondott arról, hogy a 116 méter magaságban levő mászóik szintre, és a torony csúcsába, 300 méter magasra is felmenjen. A toronynak felavatása, 1889 óta, 90 millió látogatója volt, ebből az elmúlt évben 3,5 millió. A legforgalmasabb hónap az augusztus, félmillió látogatóval.

A torony felavatása óta eltelt 91 év alatt semmiféle

AZ IDŐ
SODRÁBAN

1

Az 1980-as esztendő nem sok jót hozott a tőkés világgazdaságnak. Ez a megállapítás azonban nem jelent újdonságot, hiszen a decemberi, januári számvetések immár hét éve hasonlóan kezdődnek a fejlett ipari államokban. Noha az évtized első évében nem volt „igazi” megrázó, drámai világgazdasági esemény, a tőkés gazdaságok hullámvasútja továbbra is a mélyponton van. 1979-ben az arany és az olaj árának csillagászati magassága keltett válsághangulatot, 1980-ban viszont szinte minden hónapban megvolt a maga izgalomkeltő eseménye — így a válsághangulat és válságerzet állandósult.

Az év „trófeás öngólja” kétségkívül Carter elnök szovjetellenes embargóintézkedése volt. Csakhogy ezt a mutatványt a szövetségesek egyre kevésbé díjazták, s részükéről már megszűnt, illetve bevezetésre sem került a gazdasági hidegháború eme két-élű fegyvere. A gabonaszállítási tilalom gyakorlatilag nem okozott kárt a Szovjetunióknak, hiszen a kieső amerikai és egyéb szállításokat más forrásokból — például Argentínából — tudta pótolni. Nem véletlen, hogy a tőkés világ két nagy gabonaeportőre, Kanada és Ausztrália bejelentette, hogy a jövőben a Szovjetunió gabonarendeléseire semmiféle korlátozás alá nem esnek...

Ugyanakkor az amerikai farmerek több milliárd dolláros bevételkiesését az amerikai költségvetés kénytelen volt saját eszközeiből pótolni, s ezt végső soron az adófizető polgárok finanszírozták. Nem hozott semmiféle eredményt az amerikai elnök tilalma a korszerű technikatartalmazó gépek és berendezések Szovjetunióba történő eladására sem. A nyugat-európai és japán

BORULT IDŐT JELEZNEK...

konkurrensnek ugyanis szívesen leszállították a Szovjetunióknak azokat a berendezéseket, üzemeket, amelyeknek ára eredetileg az amerikai cégek bevételeit növelte volna. Végül is, minden mesterkedés ellenére, nem következett be visszacsúszás a kelet—nyugati kereskedelemben 1980-ban, sőt kibontakozóban vannak az „évtized üzletének” körvonalai is. Az utolsó simításokat végzik az újabb földgázcső-megállapodáson, amelynek értelmében a Szovjetunió 1984-től évi 40 milliárd köbméter földgázzal látja majd el kontinentális nyugati felének több országát. Az év minden napján beszéd- és tárgyalási téma volt új, állandó „útitársunk”, az energiakérdés. A kőolaj és a többi nyersanyag árának emelkedése — viszonylag mérsékelt volt. Ezzel együtt 1980-ban a „fekete arany” ára mintegy 25 százalékkal emelkedett, igaz, egy évvel korábban az árnövekedés mértéke meghaladta a 120 százalékot. Továbbra sem állt teljességében helyre az OPEC hajdanvolt egysége, az árhéjak és -galambok harca azonban csendesebb volt, és általában sikerült megtalálni a kompromisszumot. A vártnál kevésbé borzolta fel a kőolajpiacot az iraki—iráni háború, hiszen a napi több milliárd hordós olajexportkiesés nem okozott lényeges ellátási zavarokat és áremelkedést a szabadpiacon. (Decemberben a hadban álló felek ismét megkezdtek kőolajuk exportját „kerülő vezetéseken”.)

2

A kőolajpánik e maradásának az volt az oka, hogy a fejlett tőkésállamok több hónapra elegendő tartalékokkal rendelkeznek, s kezdenek beérni a korábban hozott energiatakarékosági intézkedések gyümölcsei. Persze azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a gazdaságok kedvezőtlen „üzletmenete” következtében kisebb is volt a kőolajigény. Mindent összevetve 1980-ban a fejlett tőkésországok mintegy 5 százalékkal csökkentették olajfelhasználásukat, s gyakorlatilag ez tekinthető a nyugati gazdaságok legjelentősebb eredményének az esztendő során.

Nem sikerült visszahozni azonban a fejlődő országok olajigényét, s az állandóan növekvő olajszámla következtében többségük igen veszélyes pénzügyi helyzetbe került. Adósságaik elérik a 400 milliárd (!) dollárt, s a nemzetközi gazdasági szervezetek, valamint a magánbankok egyre inkább vonakodnak kinyitni kasszáikat megsegítésükre. A fejlődők eladósodása 1980-ban olyan problémává fejlődött, amelynek megoldására belátható időn belül nincs kilátás. A hatalmas tartozások a gazdasági növekedés további lelassulásához vezettek, s egyelőre a legtöbb fejlődő államban el kellett halasztani a gazdasági szerkezet átalakításának programját. (Megtorpanás nélkül haladtak viszont előre 1980-ban az úgynevezett újonnan iparosodók, elsősorban Mexikó, valamint Tajvan és Hongkong.)

Az év első felében a fejlett tőkésállamokban viszonylag kedvezően alakult a konjunktúra, a nyár derekán azonban újabb sú-

lyos visszaesés következett be, amelyből csak 1981 közepe-re van remény a kilábalásra. Összességében erőteljesen lelassult a gazdasági növekedés — néhány országban még abszolút értékben is csökkent —, nem sikerült lényeges eredményeket elérni a makacs infláció megfékezésében. «Továbbra is növekszik munkanélküliek száma. 1980-ban rekordszámú cég jutott csődbe mind az Egyesült Államokban, mind pedig Nyugat-Európában, s egyes iparágak — acélipar, textilipar, az elektronika néhány ágazata, hajóépítés stb. — komoly válságba kerültek. (A Közös Piac acéliparának súlyos helyzetére jellemző, hogy Brüsszel kénytelen volt válságintézkedéseket életbe léptetni az acélszektor megmentésére.)

Az elnökválasztás évében kevés dicsekednivalója volt a tőkésvilág vezető gazdasági hatalmának, az Egyesült Államoknak. A gazdasági „növekedés” —1,5 százalék körül alakult, az infláció meghaladta a 10 százalékot, a munkanélküliek száma pedig megközelítette a 8 milliót. Reaganre vár most az a nem egyszerű feladat, hogy ismét felgyorsítsa az USA gazdaságának lefulladt motorját. (Érdeemes megjegyezni, hogy 1980 „fekete év” volt az amerikai autógyártás történetében: elvesztett a világlegység, a japánok ugyanis mintegy kétfelével több személyautót gyártottak.)

Talán Japán volt az egyetlen fejlett tőkésország, amely kedvező gazdasági eredményekről adhat számot 1980-ban. Bár a szigetországban is érezhetőek voltak a visszaesés hullámai, az exportorientált gazdaságnak mégis sikerült úrrá lennie a tornyosuló gondokon.

3

A görög csatlakozás következtében január elsején kibővült Közös Piac számára is eredménytelen esztendő volt 1980. A bruttó társadalmi termék 1,3 százalékkal növekedett, idén viszont csak 0,6 százalékos növekedést várnak. (Nagy-Britannia —3, Dánia —1 százalékos „növekedésről” adhat számot, az NSZK a maga 3 százalékkal listavezetőnek számít.) Nyugat-Európában az infláció 1980-ban 12 százalék volt, s nagy erőfeszítéseket tesznek 1981-ben az ár-emelkedés 2 százalékos csökkentésére. A fizetési mérlegek összesített hiánya 45 milliárd dollárra tehető, a munkanélküliek száma pedig 7 millióra, s kedvező eredménynek számít, ha 1981-ben sikerül megállítani az állástalanok számának további emelkedését.

A tőkés világgazdaság barométere 1981-re igen borús időt jelez. Az év második felében talán egy rövid időre „kisüt majd a nap”, de ezt a gazdaságkutató intézetek is csak nagy óvatossággal jósolják. A több éve tartó recesszió hullámai a jelek szerint 1981-ben sem csillapodnak, s ez továbbra sem maradhat kizárólag a fejlett tőkésállamok „magánügye”: a nemzetközi munkamegosztás kiszélesedésevel ugyanis a szocialista és fejlődő országok gazdasági helyzetét, gazdasági tevékenységének környezetét is érintheti a hullámcsapások némelyike.

(G. — SZ.)

BUDAPEST ÉS A TÖBBIEK

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDJÓ

Január 8., csütörtök

KOSSUTH:

14.21: Mindenki könyvtára. —
14.51: Huygens; Korál és ringató. —
15.00: Hírek, Időjárás. —
15.10: Holnap közvetítjük. —
15.30: Mesterségünk címere. —
16.00: Útközben. — 16.05: A Munkásárság központi férfiakara énekel. — 16.15: Kézszel faragott paliszander szekere. —
17.00: Hírek, Útközben. —
17.32: Mozart: Falusi műszikussok. — 17.57: Andrács Béla feld.; Molnár Anna — népbálada. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: A Rádió Dalszínháza. Suppé; Boccacchio. Kétfelv. operett. — 21.38: Adottságok — lehetőségek, a Környezetgazdasági Kombinátban. — 22.00: Hírek, Időjárás. — 22.15: Sporthírek. — 22.20: Tíz perc külpolitika. — 22.30: A veszprémi SZMT Liszt Ferenc kórusa énekel. — 22.47: Metró. — 23.07: Georges Bernard zongorázik. — 24.00: Hírek, Időjárás. — 0.10: Dzsesszelvételéből.

PETŐFI:

14.00: Válogatott percek. —
Közben: 14.30: Hírek, Közveti időjárás. — 16.30: Hírek. —
16.33: Útközben. — 16.35: Idősebbek hullámhossza. —
17.30: Segítségünk? — 18.30: Hírek. — 18.33: Hétvégi panoráma. — 19.33: Reklám. — 19.55: Slágerlista. — 20.30: Hírek. — 20.33: A 04. 05. 07. Jelenti. — 21.05: Távoli tájakon. Az óriások földjén. — 22.11: Örökzöld dallamok. — 23.00: Hírek, Időjárás. — 23.15: Nóták. — 24.00: Hírek, Időjárás.

3. MŰSOR:

15.10: Operafinálék. — 16.00: Zenei lexikon. — 16.20: Képek a régi zene világából. — 16.49: Popzene sztereóban. — 17.50: Vizsgálatok nyomában. — 18.20: A zeneirodalom remekműveiből. — 19.00: Hírek, Időjárás. — 19.05: Kamarazene. — 20.15: Külföldi tudósok a szó. — 20.30: Új Bach-kantátálemekből. — 21.42: Wagner zenedrámáiból. — 22.30: Hírek, Időjárás.

Január 9., péntek

KOSSUTH:

4.25-7.50: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek, Időjárás. — 8.05: Műsorismertetés. — Kb. 8.20: A mai nap kulturális programjából. — 8.27: Mikor járvány a járvány? — 8.37: Dvorszák: II. szimfónia. — 9.33: Nyisd ki szíved! — 9.53: Lottósorsolás! — 10.00: Hírek, Időjárás. — 10.05: Leporellő. — 10.35: Amelhez, Fazekas Mihály versei. — 10.40: Utry Anna nőfelvételéből. — 10.59: Lottóeredmények. — 11.00: Gondolat. A Rádió irodalmi lapja. — 11.45: Vaszky Viktor-Andrács Lajos-Tóth Béla: 1919 — kantáta. — 12.00: Déli Krónika. Lottó. — 12.20: Ki nyer ma? — Dunajvárosban. — 12.30: Reklám. — 12.35: Hétvégi panoráma. Ajánló-műsor sok muzsikával.

PETŐFI:

4.25-7.50: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek, Időjárás. — 8.05: Az Izraelita felekezet negyedórása. — 8.20: Tíz perc külpolitika. — 8.30: Hírek. — 8.33: Slágerműzeum. — 9.23: Egységügyi rehabilitáció a Szovjetunióban. — 9.38: Liszt-Gulyás László hangszereles. II. magyar rap-szóda. — 9.51: Reklám. — 9.53: Lottósorsolás! — 10.00: Zenedélélet. — 11.45: Zenei kotték. — 12.30: Hírek. — 12.33: Édes anyanyelvünk. — 12.38: Nótamuzsika. — 13.15: A Gyermekrádió új zenei felvételeiből. — 13.30: A zene títka. — 13.45: Időjárás- és vizállás-jelentés

3. MŰSOR:

9.00: Wagner: Rienzi. Öt felvonásos opera. — Közben: 11.00: Hírek, Időjárás. — 12.48: A KISZ Művészegyesület központi kórusa énekel. — 13.00: Hírek, Időjárás. Műsorismertetés. — 13.07: Schumann kamarazenejéből.

TELEVÍZIO

Csütörtök:
14.00: Iskolatév. Deltáska. (ism.) — 14.20: Környezetismeret. (ism.) (Szines) — 14.50: Magyar nyelv. (ism.) (Szines) — 15.20: Világéret. (ism.) — 16.00: A látás hatalma. XXI/1. rész: Mi a látás? (ism.) (Szines) — 16.30: Hírek. — 16.35: Európa nemzeti parkjai. Svédországi. (Szines) — 17.10: Csak gyerekeknek. — 1. A schildal polgárok NSZK bábfilmsorozat. (ism.) 7. rész: Ha valaki elveszti a fejét (Szines) 8. rész: Ez aztán a kolbász. (Szi-

EXPRESSZ

ÁLLÁS

Építésközvetítő szakmunkást állandó munkára felvételre kiskisparos. Tel.: 130-186.

Gépkocsivesztő 1. tonasz. Barkasra sürgősen felvétel. Szilagy és Zsolt György, elállást oszt. Bp. XIII., Váci út 17.

Munkaügyi területre középiskolai végzettségű, illetve munkáügyi tanfolyami képzéssel rendelkező munkavállaló felvétel. Tel.: 291-618, 401-772.

Művezelői munkakörbe középiskolai végzettséggel (textil, gépipari, gém.) és 5 éves szakmai gyakorlattal (férfi munkakör) rendelkező, jelentkezés: részletes önéletrajzzal. (parvályalat EH 19 129" jellegre a kiadóba).

Villanyszerelő, központifűtés-szerelő, víz-csatornaszakmunka, lakatos és közműves szakmunkásokat felvételre, hálózati munkára. Jelentkezés személyesen, a Fővárosi Tanács Gyógyszerügyi Központja Karbantartó részleg vezetőjénél. Budapest VIII., Diószeghy S. u. 10/A.

Felvezünk újpalotai lakótelep mellett levő munkahelyre autódarabgyártó üzemet. Különböző gépjárműveket engedélyvel és nehézszerkezői vizsgával, valamint belvárosi munkahelyre: karbantartó osztályra. Jelentkezés: Gépipari Termelési Kereskedelmi Vállalat, Budapest V., Vadasz u. 31. sz. munkahely. II. em. 10. 323-550 vagy 512-514 telefonvagy személyesen Szombat kivételével naponta 7.15 és 16 óra között.

Vigszínház keres felvételre telefonkezelőt, portást, takarítót. Jelentkezés: Bp. XIII., Rajk L. u. 1.

JÁRMŰ

Bátorytél Magas írók és művészek kiséretével Budapesti tereket, garnitúrákat, díszes tárgyakat, szőnyegeket, kárpitákat, barokk és régi bútort, álló- és falórákat, hagyományos, igényes műtárgyakat, a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményéből. 352-213.

A Gellért Szálloda felvételre keres szakmunkásokat, kiskisparosokat, cukrászokat, lelkészeket, személyesen, munkafüggő osztályon, Budapest XI., Gellért tér 1.

Feloldatói és árelemzői munkakörök betöltésére keresünk árskontrolő vizsgálati rendeltető dolgozókat. Irásbeli jelentkezés. Országos hálózati "2133" jellegre a Felzabudulás téri hirdetőbe.

Kispesti telephelyre felvételre keresünk hegesztőt, bet. munkásokat, segédmunkásokat, valamint szervizvezetőt, szervizvezetőt, gépjármű-vezetőt. Jelentkezés: Első Bádógos és Szerelő Izb. Bp. VIII., Rigó u. 6-8., munkahely.

Női Ruházati Isz. azonnali belépéssel alkalmaz mélyképes könyvtáros végzettséggel rendelkező belső ellenőrt. Érdeklődni lehet személyesen (Bp. VII., Wesselényi u. 36.) vagy a 422-954 telefonon.

XI. ker., B kategóriájú szolgáltató vállalat (építőipari részleg) pályázatot hirdet középvezető besorolású, közgazdasági egyetemi végzettséggel dolgozó részére. Pályázatot kézírassal kérjük beküldeni az alábbi jellegre: „Szakmai és vezetési gyakorlat 2508” a Felzabudulás téri hirdetőbe.

LAKÁS

Szombathely 2 szoba-éjszakai szoba, 60 négyzetméteres III. emeleti (lift nincs) örökös cserélek budapesti hasonló tanácsára vagy kisebb örökös lakásra. Érdeklődni 17-20 óra között a 837-889 telefonon.

Békásmenyéri 1+2 fős szoba szövetkezeti lakószövetkezetek beosztás előtt 1 és fél szobásra csak lakással vállalt, csak lakosság részére. 357-425.

Elerésről zugló két szoba — külön bejáratú — komfortos, IV. em. — lift nincs — központi fűtéses lakószövetkezetek 2 szoba személyzetes összkomfortosra. VII. ker., Nagy Lajos király útja 31. Tanossné, 17-19 óráig.

Vattacukorkészítő gép eladó. 299-214 délután.

335-530. Veszek sorozatának garnitúrákat, plakátokat, karnált, hagyományos, díszes tárgyakat, ruhament.

ADÁS-VÉTEL

Nagyterelő flamandok által készített, múlt századból, művészlag forgatott, 10 darabos dírtó bitor eladó. Tel.: 839-712.

Vattacukorkészítő gép eladó. 299-214 délután.

KÖZLEMÉNYEK

Tv-, rádiójavító tanfolyam kezdő, hajadó, gyakorló fokon. Beiratkozási díj: 250, 300, 350 Ft. Jelentkezés: szerda kivételével naponta fél 3- fél 6-ig. VIII., Kölcsey u. 2. (X)

Kondíciótorna felnőtteknek esti órákban, edzői vezetéssel, zongorakísérettel. Jelentkezés hétfő, szerda, péntek du. 4-7-ig. VII. ker. Fancsúdi, Wesselényi u. 41. Telefonfelvétel: 224-731. (X)

Az Országos Filharmonia közli, hogy a „Zene és...” B sorozatának harmadik hangversenye a Zeneakadémián 1981. január 17-én délután 4 óra helyett 3 órakor kezdődik. (X)

Hajdútudó nyílik az V. ker., Cukor u. 1. szám alatt. Felzabudulás téri 150 lépés. (X)

A Radnóti Miklós Színház 1981. január 13-án este 7 órakor Gyurkovics Tibor-estet rendez az Angélika színtársulatban. Az íróval Szakonyi Károly író beszélget; közreműködők: Liska Zsuzsa, Fenyő Ervin, Baracs Ferenc, Somhegyi György színművészek, szerkesztő Szentei Mária. Jegyek kaphatók a színház pénztárában, Nagymező utcán. Telefon: 210-600, és az előadás napján a helyszínen. (X)

A Népszínház Igazgatósága közli, hogy a Várszínházban a Végtelenség című produkció a következő napokon kerül színre januárban: 1981. január 9-én bemutat. 10., 14., 19., 25., 26. A Józsefvárosi Színházban a Bűntény a Kecskegizetben pedig január 9., 10., 17., 24. és 27-én kerül bemutatásra. (X)

Táncolni megtanulhat pár óra alatt különórán, Széfi Gyuláné táncinatórál, VII., Lenin krt. 37. Tel.: 220-494. (X)

Külön értesítés helyett tudatjuk, hogy Ljulka Miklós nyugalmazott gimnaziumi tanár életének 80. évében elhunyt. Temetése 1981. január 9-én, délután 10 órakor lesz a Rákóczi-szobor új köztemető halottasházában. Barátai. (X)

Fájdalommal tudatjuk, hogy Pál Árpád súlyos betegség következtében 52 éves korában meghalt. Temetése 1981. január 10-én du. 13.30-kor lesz a XVIII. ker. Pestlőrinc temetőben. A gyászoló család. Cim: 1182 Budapest, XVIII., Vörösmarty utca 343. (X)

Minden külön értesítés helyett ezúton tudatjuk, azoknak, akik szeretnék megismerkedni, hogy Forrai Marietta Fridrich Margit színművésznő hosszú betegség után elhunyt. Barátai csendben eltemették. (X)

Tulajdonképpen minden budapestinek tudnia illene: városa területe jelenleg 525,10 négyzetkilométer. S a magyar metropolisban — az 1980. január 1. népszámlálás adatai szerint — 2 millió 060 ezer hivatalosan bejelentett személy él. Rovatunk ma a többi európai főváros azonos — összehasonlító — adatait ismerteti.

Nagyság

— A területek ugyan- csak négyzetkilométerekben: Antwerpen 75,35; Bézel 35,84; Belgrád 337,31; Bécs 414,54; Birmingham 208,81; Darmstadt 122,38; Frankfurt am Main 248,87; Genf 16,10; Göteborg 445,00; Hamburg 692,76; Hága 67,95; Helsinki 186,06; Koppenhága 87,83; Köln 389,05; Linz 96,10; London 1600,92; Madrid 607,09; München 306,32; Stockholm 186,35; Szófia 234,00; Varsó 430,16; Zürich 86,41.

Emberek

— A lakosok száma: Antwerpen 208 310; Bézel 204 693; Belgrád 1 035 000; Bécs 1 589 583; Birmingham 1 004 030; Darmstadt 138 246; Frankfurt am Main 635 525; Genf 169 224; Göteborg 442 410; Hamburg 1 698 615; Hága 482 879; Helsinki 488 268; — olvasható a Központi Statisztikai Hivatal Fővárosi Igazgatósága szakembereitől összeállított, közelmúltban megjelent Budapesti statisztikai zsebkönyve 1980 című kötetben — Koppenhága 505 982; Köln 979 789; Linz 209 774; London 7 344 820; Madrid 3 367 438; München 1 296 970; Stockholm 653 929; Szófia 1 035 480; Varsó 1 387 833; Zürich 407 647.

Népsűrűség

— További ide tartozó adat: a népsűrűség, négyzetkilométerenként. Antwerpen 3071; Bézel 5711; Belgrád 3068; Bécs 3835; Birmingham 4808; Darmstadt 1130; Frankfurt am Main 2554; Genf 10 511; Göteborg 994; Hamburg 2452; Hága 7106; Helsinki 2624; Koppenhága 5761; Köln 2518; Linz 2183; London 4588; Madrid 5547; München 4234; Stockholm 3509; Szófia 4425; Varsó 3226; Zürich 4718. S Budapesté: 3923.

6 Esti Hírlap

1981. január 8., csütörtök

Husszein Kanadában

Ottawa, november 13.

Husszein jordániai uralgó négy napos hivatalos látogatásra Kanadába érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson Pierre Trudeau kanadai miniszterelnökkel.

EGYIPTOM—IZRAEL

Eredménytelen tanácskozás

Jeruzsálem, november 13.

Izrael a közeli jövőben nem tart szünetet az újabb amerikai—egyiptomi—izraeli találkozókat — mondta tegnap esti televíziós nyilatkozatában az izraeli külügyminiszter. Samir azt követően nyilatkozott, hogy

eredménytelenül zárult tegnap az úgynevezett palesztin autonómiairól folytatott háromoldalú miniszteri tanácskozás.

Menahem Begin tegnap a megszállt Ciszjordániában új, stratégiai fontosságúnak nevezett útvonalat avatott fel. Az út elnevezése — *transzszamáriai útvonal* — Ciszjordánia egyik részének bibliai nevéből ered. További jeruzsálemi hír szerint Izrael folytatja a berepüléseket minden olyan ország légterébe, amely, Izrael megítélésére szerint, az ország biztonságát fenyegeti. Ezt jelentette ki tegnap esti tv-nyilatkozatában Ariel Saron izraeli hadügyminiszter. A Ghazala egyiptomi hadügyminiszterrel folytatott

tárgyalásairól Saron elmondta, hogy azokon közös problémákról volt szó, s felvetette azt is, hogy Izrael szerint Egyiptom megsértette az Izraellel kötött katonai megállapodás több pontját.

BRAZÍLIA

Felgyógyult az elnök

Brasília, november 13. Visszatért hivatalába Joao Figueiredo brazil államfő. Az elnök, aki szívbetegsége miatt 55 napig volt távollátva, tegnap ismét átvette az ország irányítását.

Az AUTÓSZÖV új szolgáltatásai

Lada, Polski Fiat, Skoda, Wartburg és Trabant személygépkocsik felkészítése téli üzemre. November 1-től a munkadíjból 20 %-os kedvezményt adunk. Telefon: 154—892.

Új és felújított gumiköpenyek eladása, felszereléssel. Telefon: 154—892.

Új és használt gépkocsi-alkatrészek eladása. Időszakos árengedmények. Telefon: 158—860.

AUTÓSZÖV,

Budapest XII., Maros u. 12.

TASZSZ-KOMMENTÁR

Washington és Latin-Amerika

Moszkva, november 13.

— Az a tény, hogy az utóbbi napokban egy sor latin-amerikai ország fővárosa több magas beosztású amerikai hivatalnok zárandóhelyévé vált, távolról sem véletlen: arról tanúskodik, hogy a Reagan-kormányzat folytatja a közép-amerikai, valamint a karibi térségben az agressziós terveinek végrehajtására való felkészülést — állapítja meg a TASZSZ szemleírója.

Mint ismeretes, Quitóban járt az amerikai külügy-

miniszter Amerika-közi ügyekben felelős tanácsadója; Buenos Airesben látogatást tett a Pentagon küldöttsége, és amerikai tiszték egy csoportja folytatott tárgyalást Santiagóban, valamint La Pazban.

Washington arra törekszik, hogy a „kollektív akció” zászlaja alatt, kalandorakcióit álcázva, megpróbálja a térség minél több államát bevonni a latin-amerikai haladó erők ellen folyó harcba — jegyzi meg a TASZSZ kommentátora.

BOTRÁNY EGY SAJTÓNYILATKOZAT KÖRÜL

Stockman utólag bánja

Washington, november 13.

David Stockman, a Reagan-kormány költségvetési igazgatója tegnap este felindultan közölte a Fehér Hához akkreditált tudósítók: felajánlotta lemondását Reagan elnöknek, aki azonban felkérte, hogy maradjon hivatalában. Az eset előzménye az, hogy

Stockman az *Atlantic Monthly* című folyóiratnak adott nyilatkozatában tudtul adta: maga sem hisz a Reagan-kormány gazdaságpolitikájában.

A kormány „csapatmunkájával” mind több baj van, de Reagan elnök látványosan szeretné elkerülni, hogy meginduljon a bomlási folyamat. A Stockman-ügy nem az egyetlen ilyen jellegű probléma. Az új kormányzat első tíz hónapjában még négy politikusi sorsa, helyzete ingott meg, és vagy lemondani kívánt, vagy fölmerült a lehetőség, hogy meneszthetik: Alexander Haig külügyminiszter, Richard Allen nemzetbiztonsági tanácsadó, William Casey, a CIA igazgatója és James Watt belügyminiszter.

A költségvetési igazgató a tegnapi sajtóértekezleten bevallotta, hogy nyilatkozataival „súlyos kárt okozott” az elnöknek, aki „sohasem próbálta félrevezetni a kongresszust vagy az amerikai népet”. Bizonygatta, hogy maga is „hisz az elnökben és politikájában”.

Stockman bűnbánata senkit sem győzött meg arról, hogy a költségvetési igazgató nem akkor beszélt őszintén, amikor valóságos szélhámoskodásnak állította be a Reagan-féle gazdaságpolitikát.

A demokraták nem haboztak kihasználni ezt az önleplezést. Gary Hart szenátor, az 1984-es elnökválasztás egyik várományosa kijelentette: „Ez volt az egyik legcinikusabb közhiatalnok szereplés a vietnami korszak óta.”

„AUSZTRIA HERCEGE” ÉS A „FITYULÁS MARIE”

Esküvői bejelentés

Bécs, november 13.

A vér nem válik vízzé — legföljebb fölhalad. És hogy ez meg ne történjék, gondoskodni kell „zárt rendszerről”. Legalábbis így gondolkozhatnak a felső huszonvalahányan, a királyi és uralkodói ivadékok, akik, hacsak tehetik, egymás között házasodnak. A minap például Bécsben jelentették be, hogy Károly, az utolsó osztrák császár unokája, Karl Christian Habsburg-Lotharingen feleségül veszi Marie Astrid von Luxemburg hercegkisasszonyt. A frigyre — mint a luxemburgi kormány hivatalos bejelentésében is olvasható — február 6-án kerül majd sor. Miként talált egymásra a két kékvérű ifjú, nem tudni. A menyasszony a luxemburgi nagyherceg elsőszülött lánya (27 éves) a pletykák szerint egy időben az időközben már „kihúzott sorsjeggy”. Károly brit trónörökös közelebbi baráti társaságához tartozott, sokan hol-

ZAVAROK A MŰTÁRGYÜZLETBEN

Aukció-akciók

A statisztikák szerint rossz idők járnak a műtárgykereskedelemmel foglalkozó patinás cégeknek. Hiába vannak most is szencziókat keltő kötetek, 1979—80-hoz képest a Sotheby-aukciók forgalma határozottan csökkent. (Ebben a szakmában — akárcsak a mezőgazdaságban — nem naptári évet, hanem a „szezon” mérik, mely októbertől július végéig tart). Úgy tűnik, a művészet, mint befektetés éppen ma — persze ki tudja, meddig — nem jó üzlet. Normális körülmények között az eladatlan készlet a forgalom 15 százalékát tenné ki, az arány a Sotheby és a Christie esetében ma 30 százalék.

Megnyerni az eladót

A romló piaci helyzet viszont kiélezte a konkurenciaharcot a kereskedőházak között. A szakma krémjét kétségtelenül az aukciókat is lebonyolító „nagyok” adják, mögöttük azonban ott sorakozik a kevésbé neves műkereskedők széles sora. A kurrens cikkek esetében a cégek nem a vevőért versengenek — hisz az ügyis jönni fog — hanem a közvetítői nyereséget szem előtt tartva, az eladót próbálják maguknak megnyerni. A műtárgy tulajdonosa ugyanis

választhat, milyen csatornán tesz kísérletet a vevő megszerzésére. A forgalomért vívott harc az elmúlt években oly mértékben kiéleződött, hogy korrektségének kérdését napjainkban Angliában bíróság vizsgálja. A vádlottak pedig éppen a nagy halak, a Sotheby és Christie.

X. Y.-nak tulajdonított

1975 előtt az aukciót rendező vállalkozás jövedelmét csak az eladótól nyert, sikeres üzlet esetén az ár 10—15 százaléka illette meg. 1975-től kezdve aztán az aukcióházak kezdték fokozatosan díjrendszerüket módosítani. Az eladó terheit mérsékeltek, tőle a műtárgy eladási árának maximum 10 százalékát kérték. További 10 százalékot kasszíroztak azonban be a vevőtől. Vélhetően abból a megfontolásból, hogy ha valaki már megszerezte a szenvedélyt képező tárgyat, aligha fog garaszkodni. Az új díjtábla azonban a műkereskedők körében általános felháborodást váltott ki. E szakma ugyanis gyakran vásárol aukción a célból, hogy aztán a műtárgyat vevőkörének továbbadja. Előfordult azonban, hogy a vevő csak nehezen nyelte le a 10 százalékos többletet vagy a terhek miatt el is állt a tranzakciótól. A műkereskedők egyesülete ezek után terelte az ügyet jogi útra. Véleményük szerint ugyanis nem „korrekt”, hogy valaki közvetítés esetén mindkét féltől húzzon profitot. Mindkét fél érdekeit ugyanis értelemszerűen nem képviselheti.

Az üzletért azonban nem csupán az egyes kereskedőházak, hanem az egyes országok is versengnek. London egyeduralma, mely a második világháború végétől tartott, eltűnően van. Harminc évvel ezelőtt a brit fővárosban a műtárgypiac azokkal a pénzekkel kezdődött, melyeket tulajdonosok — lévén eredetük általában feketepiaci kereskedelem — óvakodtak a bankokba betenni. A régi festmények, szobrok, ékszerek viszont a befektetésnek egyszerű útját jelentették. A Sotheby első nagy aukcióját 1954-ben hajtotta végre, amikor megbízást kapott Faruk király kollekciónak elárverezésé-

re. Hasonló üzletre négy évet kellett a háznak várnia, 1958-ban a modern festményekből álló Goldschmidt-gyűjtemény került szervezésében a kalapács alá.

A nemzetközi műtárgykereskedelemben másik versenyző központja Párizs lett, volna, a francia fővárost azonban a tevékenységre vonatkozó hazai rendelkezések hamarosan népszerűtlenné tették. A francia törvények szerint ugyanis a műtárgy eladásából származó összegek nem voltak az országból kivihetőek és a tranzakciónál külföldi szakértő igénybevétele hivatalosan nem volt lehetséges. Londonban viszont — hisz a City egyben a tőkés világ jelentős pénzügyi központja — a vevőtől az árat bármely konvertibilis valutában elfogadták, bevételét pedig az eladó szabadon Anglián kívül is felhasználhatja. A párizsi műkereskedők egyébként úgy igyekeztek hátrányukat csökkenteni, hogy 30 éves „valódisági garanciát” vállaltak. Vagyis: ha az eladástól számított három évtizeden belül kiderül, hogy a — például — festmény mégsem annak a műve, akinek a neve alatt megvásárolták, a vevő megfelelő kártérítést kap. Ennek megfelelően az árverési katalógusok összeállítását Párizsban lényegesen óvatosabbak. A szerző egyértelmű megjelenése helyett szívesebben használják az „X. Y.-nak tulajdonított” kifejezést.

A Távol-Kelet jelentkezik

Az igazi konkurenciát manapság azonban nem Párizs jelenti Londonnak. A nemzetközi műtárgykereskedelem új központjai jöttek létre. New York mellett egyre vonzóbbá válnak a vevők számára Genf és a holland városok. Az üzlet egyre nagyobb része kerül át a Távol-Keletre is. A kínai műtárgyak eladása például Hongkongban megháromszorozódott az elmúlt 12 hónapban. A szakértők nagy jövőt jósolnak Tokiónak is. Bár igaz, hogy az aukciókon való nyílt licitálást a szigetorszag műgyűjtőinek még szokniuk kell. Ez a módszer ugyanis általában ellentétes a kereskedelem tradicionális japán szokásaival...

(G.— Sz.)

SZABOLCSI ÍZEK

A BUDAPESTI BERLIN ÉTTEREMBEN

(V. Szent István krt. 13. Tel.: 316—533)
november 20-tól 27-ig, naponta 18 órától.

Kínálatunkból:
Szalkai batusleves
Beregi sajttú
tartármártással

Juhász lapcsánka
Szabolcsi titok
Kanászpecsenye

Népművészeti tárgyak
bemutatása és árusítása.
Almavásár reklámáron.

BELVÁROSI VENDEGLÁTÓ VÁLLALAT

EGY ÉVIG „URALKODNI” AKAR

SZÁMÍTÁSTECHNIKUS-VILÁGSZÉPE

A 18 éves venezuelai Piilin Leon nyerte tegnap este Londonban a világszépségszerenst. Az új világszépe 179 centiméter magas. A második és a harmadik helyezett szintén latin-amerikai, a 18 esztendő kolumbiai Nina Gonzales, illetve a 21 éves jamaicai Sandra Cunningham lett. Piilin Leon, az 1981-es év szépségkirálynője Caracasban számítástechnikát tanul, de mint mondta, most egy évig csak „uralkodni” akar. Ezt meg is teszi, hiszen a korona mellé 27 ezer fontot is kapott.

IRAK—IRÁN

Heves harcok

Bejrút, december 28. Irán és Irak egyaránt heves harcokat jelentett a frontvonalokról. A teheráni rádió szerint a Gilan Gharb térségében vívott ütközetben 130 iraki katona elesett vagy megsebesült. A hadijelentés arról is beszámolt, hogy az iráni tüzérség Irak déli részén kikötőberendezéseket lőtt. A bagdadi rádió ugyanakkor 54 iráni katona elesését jelentette.

SALVADOR—GUATEMALA

Partizánakciók

Több mint 2100 fős veszteséget okoztak a salvadori fegyveres erőknek július óta a Farabundo Martí Nemzeti Felszabadítási Front, az FMLN katonái — közölték a salvadori forradalmi erők egyik parancsnoka. Az „Eduardo” fedőnevet viselő parancsnok az AIP független hírgyűnökségnek elmondotta, hogy a forradalmi erők július óta 215 zakklató hadműveletet, 153

rajtaütést és 378 szabotázs-cselekményt követtek el. Az akciók során a forradalmárok 12 ellenséges repülőgépet semmisítettek meg, 33 katonai kamiont, egy páncélozott járművet, 10 helikoptert, hat őrnászádot és kilenc páncélkocsit tettek tönkre. A jelzett időszak folyamán a partizánok 58 ellenséges katonát fogtak el, s valamennyiüket hadifoglyokká nyilvánították. Az FMLN rádióadója, a „Radio Venceremos” jelentette, hogy a kormánykatonák a Morazan megyében december közepén végrehajtott „tisztogató hadművelet” során csaknem ezer polgári lakost gyilkoltak meg.

Az előzmények közé tartozik, hogy a megye területe ellen a kormánycsapatok december második hetében mintegy 4500 katona bevonásával nagyszabású akciót indítottak az azzal a céllal, hogy elnémítsák a Morazan területéről sugárzó „Radio Venceremos” forradalmi adót. A junta az offenzíva kezdete óta több ízben jelentette be, hogy a fegyveres erők katonái „szétzúzták” a partizánok titkos rádióját. A „Radio Venceremos” a támadások idején ideiglenesen beszüntette műsorát, de azóta már ismét Morazan megyéből sugározza adásait. Megszigorították a katonai és rendőrségi készülétek Guatemalában, miután a hét végén a felkelők a parlament épülete ellen követtek el merényletet. Hivatalos bejelentés szerint tegnap nagy erejű pokolgép robbant a guatemalai fővárosban a nemzetgyűlés épületének bejáratát előtt, tetemes károkat okozva.

ÁRNYAGYARAZATUNK

Kristálygömb és barométer

Az 1981-es esztendőben ismét nem ragyogott fel a tőkés világgazdaság várva várt szerencsecsillaga. Miközben a többször nagy csinnadrattával beharangozott fellendülés elmaradt, a gazdaság barométere gyakran jelzett erős felhősödést. Az egyes gazdaságok „főkönyvét” azonban az év végén lezárják, s újra lehet reménykedni...

olaj iránti kereslet csökkenésének üteme folytatódik, az évtized közepére valószínűleg eltűnik az OPEC több mint 100 milliárd dolláros fizetési mérleg többlete. A gazdasági folyamatokat mutató előzetes statisztikák ugyanakkor kedvezőtlen adatokat tartalmaznak. 1981-ben tovább folytatódott a tőkés recesszió, a gazdasági növekedés alig haladta meg az előző évi szintet, s ez gyakorlatilag stagnálást jelent. Nagy-Britannia gazdasági növekedése mínusz 2,6, az NSZK-é pedig mínusz 1 százalék volt. Mindössze Japánnak sikerült 4 százalékos növekedést elérnie. Továbbra sem sikerült áttörő eredményt felmutatni, az első számú közellenség, az infláció elleni harcban. 24 fejlett tőkés állam (OECD) összesített inflációs rátája 9,5 százalékos volt, különösen magas volt a pénzügyi mutató az USA-ban, Nagy-Britanniában, valamint Franciaországban. Rohamosan romlott a foglalkoztatási helyzet is. Az év végén már 27 millió munkanélkülit tartottak nyilván a fejlett tőkés államokban. Az USA-ban az állástalanok száma már elérte a 10 milliót, Nagy-Britanniában pedig a 3 millió főt, vagyis az aktív munkaerő 10 százalékát.

elvonva Nyugat-Európából az esetlegesen beruházásra fordítható összegeket. Végeredményben az átgúnyzó magas amerikai kamatszínvonal is hozzájárult a csaknem — stagnálás állapot kialakulásához. A tornyosuló gondok hatására visszaesett a világkereskedelemléle növekedési üteme. Minden ország exportálni akar, piacát viszont igyekszik különféle körmönfont intézkedésekkel megvédeni az importtól. Az év krónikájához tartozik még a francia „kísérlet”, az államosítási politika beindulása is.

Nem az OPEC éve...

Pedig az 1981-es év — hosszú esztendők után először — igazán nem nevezhető az OPEC évének, hiszen a Kőolajexportáló Országok Szervezete nem borzolta a már megszokott módon az olajimportálók kedélyét. Kétségtelenül az év legnagyobb sikerének könyvelhető el, hogy beérték az energiatakarékossági intézkedések gyümölcseit, s a fejlett tőkés országokban rohamosan csökkent — összességében több mint 10 százalékkal — a „fekete arany” iránti kereslet, s ezzel párhuzamosan az olajbehozatal. Ebben a helyzetben az OPEC-nek nem lehetett más választása, mint az árak egységesítése, bizonyos mértékű csökkentése és befagyasztása az 1982-es év végéig. Az energiafelhasználás észszerűsítése és visszafogása nyomán a 13 országot tömörítő olajkartell jócskán visszafogta termelését, s az elmúlt nyolc esztendőben először értékesítési nehézségekkel küszködött. Lelasult a petrodollárok áramlása is, s amennyiben az

Az „évszázad üzlete”

A tőkés világgazdaság bajai természetesen nem hagyhatták érintetlenül a szocialista országok gazdaságát sem. Ezekben az országokban is lelassult a gazdasági növekedés, visszafogták a beruházásokat, s eltérő mértékben megbombolták a népgazdasági mérlegek egyensúlyi helyzetét. Ebben a helyzetben a fő feladat az elért életszínvonal megtartása és az egyensúlyi helyzet helyreállítása volt és marad 1982-ben is. Ezeket a nem kis célokat most alacsonyabb sebességgel kell megvalósítani. Jóllehet novemberben megszületett az „évszázad üzlete” — a Szovjetunió és Nyugat-Európa földgázcső-üzlete — a kelet-nyugati kereskedelemben némi megtorpanás állott be, elsősorban az Egyesült Államoknak a Szovjetuniót diszkrimináló gazdaságpolitikája miatt, amely kontinensünk nyugati részén nem találkozott egyetértéssel.

A világkereskedelemlé gondjai

Az olajimport csökkenésének hatásaként 44 milliárd dollárra olvadt le a fizetési mérlegek összesített hiánya az OECD-országokban, a fejlődő, olajjal nem rendelkező államok fizetési mérleg deficitje viszont 97 milliárdra növekedett, adósságaik pedig megközelítik az 500 milliárd dollárt. A nyersanyagkincsel nem rendelkező fejlődő országok gazdasági növekedése hiába volt átlagosan 4 százalékos, helyzetük — és kilátásaik — 1981-ben nagymértékben romlott. Az év folyamán rekordot döntött a vállalati csődök száma, súlyosbodott a tőkés országok acél-, textil- és hajóépítő iparának helyzete. Továbbra is alacsony szinten maradt a beruházási tevékenység, a fogyasztás alig emelkedett, az üzemek többsége mélyen kapacitása alatt dolgozott.

A gazdaságkutató intézetek az év végével közreadták előrejelzéseiket az 1982-es esztendőre. Mit mutat a tőkés államok gazdasági kristálygömbje 1982-re? Kismértékű gazdasági fellendülés várható, a növekedés mértéke megközelíti majd a két százalékot. Az USA-ban — ahol csak a második félére várnak némi fellendülést — a növekedés nem éri majd el az egy százalékot, az előrebecslések szerint viszont Japán 6, Franciaország 3, az NSZK pedig 2 százalékos növekedésről adhat majd számot. Továbbra is magas — mintegy 9 százalékos — marad az infláció, a munkanélküliek száma pedig meghaladja majd a 30 milliót. Magas marad a kamatszínvonal, a fejlett tőkés államok fizetési mérleg hiánya alig csökken, a fejlődőké pedig 100 milliárd dollárra növekszik. Csökkennek az olajexportáló államok bevételei. Mindez csak optimális esetben következik be. A jóslatok nem láthatnak előre olyan eseményeket (politikai és gazdasági törtenéseket), amelyek megvághatják az egész világgazdaságot. A csendes, eseménytelen évek korszaka ugyanis véget ért a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. Várhatólag továbbra is borult marad a tőkés világgazdaság égboltja, bár időnként nap-sütés is jeleznek a gazdasági meteorológiai intézetek. Lényeges változásra azonban nehezen lehet számítani.

ARGENTÍNA

Politikai pártok határozata

A most véget érő esztendőben mélyült az argentin politikai intézmények válsága és súlyosbodott az ország gazdasági helyzete — állapította meg nyolc politikai párt vezetőinek Buenos Airesben kiadott közleménye. A politikai pártok a mostani nehézségek megoldásának útját a katonai diktatúra felszámolásában, a népi szuverenitás helyreállításában látják. Ennek érdekében követelik, hogy

Argentínában rendezzenek valóban demokratikus általános választásokat, s ezek révén jelöljék ki az ország legfelsőbb vezetőit. A katonai uralom felszámolását követelő okmányt a Juszticialista (perónista) Párt, a Kereszténydemokrata Párt, az Egyesült Szocialista Párt, a Keresztény Néppárt, a Kommunista Párt, az Intransigente (hajthatatlanok) párt, a Haladó Demokrata Párt és a Népi Konzervatív Párt vezetői írták alá.

Atomrobbantás

Wellington, december 28. „Franciaország azon döntése, hogy új kísérleti nukleáris központot létesít a Fangataufa korallszigeten, arra mutat, hogy új nagy erejű atomrobbantásokra készül” — jelentette ki ma Wellingtonban Roger Wilson, a „Greenpeace” új-zélandi környezetvédő központ szóvivője.

Tajvani szövetség

Peking, december 28. A mai pekingi lapok vezető helyen közlik, hogy megalakult a tajvani hazafiak ösztönzői szövetsége. Mint a szervezeti szabályzat leszögezi, a szövetség feladata az lesz, hogy egyesítse a Kínában és külföldön élő „hazafias érzelmű” tajvaniakat és szervezeteiket, erősítse és szervezze a hazafogató, esetleg letelepülő tajvaniakat, valamint a kínai párt- és kormányzervek kapcsolatait, segítsen az üzleti viszony kialakításában. A szövetség elnöke Lin Li-jün, a kínai parlament tajvani származású tagja, a KKP Központi Bizottságának tagja lett.

Tájfún

Manila, december 28. Huszonkét halálos áldozata van a „Lee” tájfúnak, amely a Fülöp-szigetek középső részén söpört végig. A szélvihar következtében ötezer család maradt hajlék nélkül.

ROBBANÁSOK ZIMBABWÉBAN

Mugabe a merényletekről

Robert Mugabe zimbabwei miniszterelnök tv-terjesztésében a hadsereg és a rendőrség egyes tagjainak felelősségét hangsúlyozta, a Zimbabwei Afrikai Nemzeti Unió (ZANU) salisburyi irodái ellen december 18-án elkövetett merénylettel kapcsolatban. Mugabe bejelentette, hogy

A kormányfő a hadsereg megerősítését és egy népi milícia létrehozását javasolta, hogy az ország megvédhesse magát a Dél-afrikai Köztársaság által irányított ellenséges akciókkal szemben.

a közeljövőben eljárást indít a biztonsági erők egyes tagjai ellen, akik összeesküvést szöttek ellene, és együttműködtek a pretoriai rezsimmel a törvényes zimbabwei kormány megdöntésére. Rámutatott, hogy ezek az emberek, akiket még a fajúldozó Smith-rendszer alatt toboroztak, felelősek a ZANU székháza elleni merényletért, mind pedig a hadsereg egyik lőszerraktárának augusztusban történt felrobbantásáért, ami több millió dolláros kárt okozott az államnak.

ÁRVÍZ INDONÉZIÁBAN

Djakarta, december 28. Huszonegyen vesztették életüket az elmúlt hét végén a Djakartát és környékét sújtó árvizek következtében. Több mint 100 ezer embert kellett kitelepíteni az áradás miatt.

Carmichael halála

Vasárnap 82 éves korában elhunyt Hoagy Carmichael amerikai énekes, filmszínész, dalszövegíró. Carmichael sok világhírűvé vált dalt írt, többek között az ő szerzeményei a „Stardust”, a „Georgia on my mind” és a „Lazy river” című világláger.

INFLÁCIÓ ÉS MUNKANÉLKÜLSÉG

Az OECD dilemmája

A legfejlettebb 24 országot tömörítő gazdasági együttműködési és fejlesztési szervezet, az OECD legutóbbi jelentése arról tanúskodik, hogy fokozódott a szervezet illetékeseinek egy optimális gazdaságpolitika meghatározásával kapcsolatos dilemmája. Az OECD jelentés-készítői számára kérdésesé vált annak a megszorító gazdaságpolitikának a helyessége, amelyet elsősorban Nagy-Britannia és az Egyesült Államok gyakorol.

Az OECD szakértői változatlanul helyeslik az inflációellenes harcokat, de ugyanakkor a korábbiaknál sokkal erősebben mérül fel bennük a kérdés: vajon a tőkés országok mindegyikének nem az észak-európai államok és Franciaország politikáját kellene-e követni, ahol a munkanélküliség és az infláció ellen azonos erővel próbálnak harcolni.

Noha ez a gazdaságpolitika fékezte az inflációt, de ugyanakkor a termelés jelentős csökkenését és a munkanélküliség növekedését hozta magával — vagyis láthatólag nem következett be az infláció oly módon történő mérséklése, amely nem idézi elő a kereslet és a termelés érezhető visszaesését.

Medvehajszka, helikopterrel

London, december 28. Egy elszabadult barna medve után kutattak fegyveres rendőrök helikopterrel, valamint világító eszközökkel vasárnap este London keleti kerületében. A veszélyes állatot éjtélig nem sikerült kézrekeríteni. A rendőrség feltérte a lakosságot, hogy maradjon távol a környéktől. A hajszát ma folytatják.

Tárgyalások

Varsó, március 24.
Kelemen István, az MTI tudósítója jelenti:

Bydgoszczban tegnap délutántól ma hajnalig tartott a Szolidaritás szakszervezet országos egyeztető bizottsága rendkívüli ülésének az első szakasza.

Mint ismeretes, Rakowski miniszterelnök-helyettes és Lech Walesa vasárnap találkozóján megállapodtak, hogy a két fél — a hatóságok és a Szolidaritás — holnap újabb megbeszélést tart. A Szolidaritás részéről ma hajnalban annyit közöltek, hogy az országos egyeztető bizottság délelőtti folytatja rendkívüli ülését, s azon dolgozza ki a végleges álláspontot a holnapi találkozóra.

APEL WASHINGTONBAN

Washington, március 24.
Hans Apel nyugatnémet hadügyminiszter tegnap este Washingtonba érkezett, hogy

az új amerikai kormányzat fegyverkezési elképzeléseiről és az Egyesült Államok, valamint Nyugat-Európa NATO-n belüli viszonyáról tárgyaljon.

Apel ma kezdi meg tárgyalásait amerikai kollégájával, Caspar Weinbergerrel. Találkozik Haig külügyminiszterrel, George Bush alelnökkel, s több befolyásos szenátorral. A nyugatnémet politikusát valószínűleg fogadják Ronald Reagan elnök is.

Mint a DPA hírügynökség rámutat: az amerikai tárgyaló partnerek bizonyára kifejtik Apelnak, hogy Washington fokozottabb hozzájárulást kíván a NATO európai tagállamaitól a szövetség fegyverkezési kiadásaihoz. Erre utalt hétfői nyilatkozatában Richard Allen nemzetbiztonsági főtanácsadó is.

Apel pedig igyekszik majd meggyőzni őket arról, hogy az NSZK teljesíti NATO-kötelezettségeit.

Az általános elvek tisztázása mellett azonban szó lesz olyan konkrét kérdé-

„GONDATLANSÁG” A VÍZUMKITÖLTÉSÉNél

Kivel talákoztak az USA-ban a dél-afrikai tisztek?

Washington, március 24.

Magas rangú dél-afrikai hírszerző tisztek tárgyaltak márciusban Washingtonban az amerikai kormányzat több vezető tisztségviselőjével — ismerték el az amerikai külügyminisztériumban.

A közelmúltban kitűdött: jöhet az Egyesült Államok és a fajüldöző pretoriai rendszer közötti katonai kapcsolatok ez idő szerint tilosak, mégis pretoriai tisztek jártak Washingtonban. Az amerikai külügyminisztérium

a botrány kibukkanásakor arra hivatkozott, hogy a

tisztek beutazási vízumban nem volt feltüntetve foglalkozásuk.

A pretoriai kormány a maga részéről azzal védekezett, hogy „gondatlanságból mulasztották el” megemlíteni: tisztekről van szó.

Az amerikai külügyminisztérium szerint a pretoriai hírszerző tisztek Washingtonban egyebek között Jeane Kirkpatrick amerikai ENSZ-nagykövettel, a nemzetbiztonsági tanács egyik tagjával, valamint az amerikai katonai hírszerzés egyik képviselőjével tartottak megbeszélést:

az amerikai tárgyalópartnerek beosztása mégis csak azt támasztja alá, hogy jelentős kapcsolatfelvételtől volt szó.

(A kormányzat korábban arra hivatkozott, hogy a dél-afrikai tiszteket „nem fogadták magas szinten”).

AZ OHEIX-JELENTÉS

Dokumentum a francia kormányfőnek

Párizs, március 24.

Nagyon hivatalos, nagyon komoly jelentést adtak át tegnap — mellesleg: 34 nappal az elnökválasztások első fordulójától — Raymond Barre francia miniszterelnöknek. A 140 oldalas dokumentumot Gabriel Oheix államtanácsos szerkesztette, több mint féleves munkával.

Az Oheix-jelentés valószínűleg fogalom lesz, noha óvatosan elkerüli azt a tükörszerű kérdést, hány ember nyomorog a mai Franciaországban. Az „S. O. S. negyedik világ” nevű szervezet, amely az ipari társadalom számkivetettjeinek, az alkoholistáknak, az írástudatlanoknak, a bádögvárosok lakóinak, a munká-

nélkülivé vált bevándorlóknak és franciáknak, a vándorló cigányoknak segítségével foglalkozik, egy-két millióra, vagy még többre teszi a vizsgálatlan szegénységben, reménytelenségben élők számát — az Oheix-jelentés beéri azzal, hogy az okokat keresse, és több javaslatot terjesszen elő a legsúlyosabb jelenségek orvoslására.

Az Oheix-jelentés „szociális támasz” néven minimális összeg juttatását javasolja a legelestebbek részére, amit a löversenyre és a lottóra, a gazdagság külső jeleire (luxuszjachtokra, villákra stb.) kivett adókból, valamint a fel nem mondható állású, „tehát a munkanélküliség által nem fenyegetett” állami alkalmazottak kötelező hozzájárulásából fedeznének.

Nehéz megmondani, hány embert segítenének ezek az intézkedések — de a nyomorgók száma Franciaországban több, mint gondolni lehetne. Az újságok megírták: Lille-ben a Népi Segély novemberben ingyen almaosztást rendezett.

Ezer ember állt sorban, „mint a háború idején”, öt kiló almáért

— kommentálta a jelenséget az egyik szervező, maga is meglepődve. Ugyan csak Lille-ben 16 ezer olcsó bérű lakás lakói közül 7216-nak volt novemberben lakbérhátraléka. Lyonban kétezer idős ember lakik ingyenszálláson.

(baracs)

A pátriárka balála

Meghalt Jugoszlávia legidősebb embere, az ódon, de hiteles Crna Gora-i (egykor Montenegró) anyakönyv szerint 120 éves Vukadin Mitrovic. Hosszú életének állítólag az a titka, hogy 90 éves koráig nem dohányzott és nem fogyasztott szeszesítalt. A pátriárka 13 évet rendszeresen letagadott a korából, évtizedek óta azt állította, hogy csak 1874-ben született.

HÍRMAGYARATOK

Kínai nagy (ki)ugrások

A nagy lelkesedésnek vége. Napjainkban a japán vállalatok inkább azt latolgatják, mekkora kár fogja érni őket amiatt, hogy Kína hárommilliárd dollár értékű megrendelést lemondott. Kártalanításról egyelőre nem szól Peking — Tokió pedig kormányzati rendezést követel. Mindez pontosan három évvel azután történik, hogy a két ország képviselői kormányzati szintű kereskedelmi megállapodást írtak alá az árucseré-forgalom fejlesztéséről 1985-ig. Ezen dokumentum szerint az érvényességi idő alatt a forgalmat húszmilliárd dolláros szintre futtatják majd fel. Vagyis: 1985-ben Kína mintegy 10 milliárd dollár értékű árut szállított volna Japánba, míg Japán cégek ugyanilyen értékben látták volna el a kínai piacot.

Féltett szerződések

A történetek után a szakértők legalábbis megkérdőjelezzik a fenti célkitűzés realitását. Pedig korábban a két ország gazdasági kapcsolatai igazán imponáló ütemben fejlődtek. Kína rendszeresen a szigetországból szerezhetette be a legmodernebb gépeket, műtrágya- és acéligényének jelentős részét, míg Japán — a földrajzi közelség fuvarmegtakarítását jelent! — elsősorban partnere nyersanyagkincseire számított. Japán nem fukarkodott a hitel felajánlásokkal sem. A vas-

úti és kikötői hálózat korszerűsítésére 1,5 milliárd dollárt helyezett kilátásba. A visszafizetésért senki sem aggódott, a kínai szén- és olajkincs biztos fedezetnek számított.

A szerződésstornók mellett ma Japánnak az energia-importkilátások is gondot okoznak. Az Új Kína hírügynökség egyik jelentése ugyanis felfedi, hogy az országban energiahány van, a termelés tavaly 2,9 százalékkal csökkent. Más források szerint a korábbi gazdaságpolitika teljesen elhanyagolta a szénmezők kitermelésének fejlesztését. Ezek után aligha tűnhet meglepőnek, hogy a Japán-á irányuló kínai szénexportot mennyiségének fokozásával manapság csak kevesen számolnak. Gond van a kölajjal is. Míg a hetvenes évek elején a termelés évente átlagosan 20 százalékkal nőtt, addig az utolsó három évben először a növekedési ütem csökkent, majd stagnálás következett be. Csao Ce-jang miniszterelnök-helyettes nyilatkozata szerint az elkövetkezendő időszakban a kitermelés várhatóan tovább fog csökkenni, miközben a belső igények emelkednek. Adódik a konklúzió: kevesebb jut majd exportra.

A kiigazítás kiigazítása

Az exportáralapok csökkenése, illetve a külföldi adósságállomány növekedé-

se volt tehát a közvetlen kiváltó oka annak, hogy a kínai külkereskedelmi vállalatok bizonyos japán szállításokat visszamondtak. (Időközben kiderült, hogy a lemondó nyilatkozatoknak nemcsak a szigetország a címzettje, két NSZK-cég is hasonló tartalmú értesítést kapott.) Így elhalasztották a Sanghaj mellett fekvő paosani acélmű második szakaszának építését, törölték egy hengermű és két etilénmű létesítésére vonatkozó szerződéseket. A külgazdasági problémák azonban csak jelezni tudják: jelentős gazdaságpolitikai változásról van szó, végbe megy a „kiigazítás kiigazítása”.

A gyökerek a Mao utáni Kína sokat hangoztatott jelzőszavának, a „négy modernizálásnak” a meghirdetéséig nyúlnak vissza. A gyors növekedés és dinamikus fejlesztés jegyében ugrottak meg a beruházások, került sor komplett berendezések sorozatban történő beszerzésére. 1980. nyara óta azonban köztudott, hogy a program értelmetlen módosításra szorult. A jelenségekben nincs semmi különleges, egy túlfűtött, egyensúlyt veszített gazdaságra utalnak. A beruházások a nemzeti jövedelem túlságosan nagy részét vitték el, megbomlott országokon belül is a kereslet—kínálat egyensúlya. A külgazdasági gondok magyarázzák, hogy március elején — tagsága alatt először — Kína félmilliárd dolláros hitelt kapott a Nemzetközi Valutaalaptól. Az erről kiadott IMF-közlemény jóváhagyólag nyilatkozik a kínai gazdaságpolitikáról. E forrás szerint 1981-ben prioritást az infláció megfékezésének, a fizetési mérleghiány csökkentésének és a beruházások visszafogásának kíván Peking adni.

A fékek az elsőbbség

A külkereskedelem fejleményei tehát az általános gazdaságpolitika problémáit tükrözik. Úgy tűnik, Kínában újabb szakasz kezdődik meg. A dinamikus — de túlzott ütemű — növekedés ideje után most egy darabig a „fékek” lesz az elsőbbség. Ez a restriktív pedig akár évekig is eltarthat. Mindez persze nem jelenti azt, hogy mostantól fogva Kína visszahúzódik, részvétele a nemzetközi kereskedelemben csökken. Reálisan nézve a pekingi vásárlások folytatódni fognak, ha nem is a korábbiak akármegközelítő ütemben. Jelzi ennek valószínűségét a lemondások által legjobban érintett japánok hozzáállása. Az elmúlt napok tudósításai szerint japán vállalatok kapcsolódnak be a mandzsúriai mezőgazdaság fejlesztésébe a Marubeni konzern pedig magas szintű delegációt utaztat Pekingbe. Ezek a cégek valószínűleg arra számítanak, hogy az ő szállításaikat a kiigazítási program takarékoskossága nem fogja érinteni. Egy kicsit azért mindenki óvatosabb lett. Sok cég keres emlékként fogja visszaidézni a felbontott szerződéseket. Korábban feltehetően nem így képzelték „a nagy kínai üzletet”...

G. — Sz.

Szélterkép

Románia szélterképét elkészítve a szakemberek megállapították, hogy nagy-

jából az ország teljes területe alkalmas szél-turbinák működtetésére. A fölmérés szerint azokon a területeken, ahol a szél másodpercenkénti átlagsebessége meghaladja a három métert, a szélenergia hasznosítása rendkívül előnyös. Ezért most minél gazdaságosabb megoldásokat keresnek szél-turbinák olcsó és biztonságos üzemeltetésére. A brassói egyetem kutatólaboratóriumában tanulmányozzák a szélenergia hasznosításának lehetőségeit. Különálló kutatóegységként Vidombákon, az egyetem kísérleti telepén felszereltek és működésbe helyeztek két kisteljesítményű szél-turbinát. A tervezők gazdaságok és kisebb települések részére szerkesztették e szél-turbinákat. A szerkezetek viszonylag egyszerűek és kezelésük nem kíván különleges szaktudást.

Oltványi Ottó

MEDIDENT

fogsorrögző paszta
Kellemes ízű.
Ragasztóképesége fokozza a biztonságérzetet.

Kapható:
az illatszer- és háztartási boltokban, a gyógyszertárakban.
Gyártó: a

fogtechnikai vállalat

A FILM EMBERE

A Magyar Televízió vasárnap délutáni, klasszikus sorozata hetek óta Korda Sándor filmprodukción. Tegnapelőtti a Lady Hamilton, a legközelebbi pedig az Esményi férj.

Sursum corda

— Az 1893-ban Pusztatúrpusztán született Kellner Sándor ifjúkori írásához választott jellegű latin mondat: Sursum corda! (Fel a szívekkel! Biztatok! Higgyeték! Ne csüggedjétek!) Innen a későbbi Korda név. Fiatalon újságíró. Majd 18 éves korában — fillér nélkül! — ismerkedett a század csodájával: a mozi. Párizsban a Pathé stúdiójában státsztá, díszletet cipelt. Így akarta és tudta ellesni, a szakma fogásait. Magyarországra visszatérve a Pesti Mozi, a Mozi, a Mozi Hét szerkesztője.

Távol a hazától

— 1914-ben rendezett először. (E film címe: A beesapott újságíró.) Budapest és Kolozsvártól 25 magyar játékfilmet készített. Budapest Kordáé az első stúdió, Zuglóban, A Tanácsköztársaság idején direktoriumi tag. A Horthy-terror elől emigrált. Bécsben, Berlinben, Hollywoodban, Párizsban, majd az angol fővárosban dolgozott. 1932-ben alapította a London Film vállalatot. A brit filmpar fellendítője lett. Művész, producer, mecénás. Filmvárost építettett Denhamban. Első, brit rendezői sikere az 1933-ban készített VIII. Henrik magánélete. Legjobb munkája — a kritikusok szerint — a Rembrandt. (Mindkettőt a közelmúltban láthatták a Magyar Televízió nézői.)

Sir Alex

— 1942-ben megkapta a lord (angol főnév) címet. Churchill is tisztelte. „Csodálatos miniszterelnök lehetne Magyarországnak — jelentette ki a film emberéről —, ha Rockefeller lenne mellette a pénzügyminiszter”. Állandó munkatársa két fivére, Zoltán és Vince. Korda Sándor: Sir Alexander Korda 1956-ban halt meg. Temetésén Laurence Olivier mondotta a gyászbeszédet: „Bölcs volt, kedves és ügyes, olyan ügyes, mint a juhász, akinek vihar idején együtt kell tartania a nyáját”. Eletrajza, Tóbiás Aron írása magyar nyelven a Népművelési Propaganda Iroda gondozásában, a Filmbarátok Kiskönyvtára sorozatban most jelent meg.

Itt A BUDAPESTIEK BESZÉLNEK

Két erdőszél között

Népliget a neve annak a helynévnek, ahonnan buszok indulnak a fővárosból kifelé és jönnek a fővárosba befelé az utasokkal. Csak a neve szép ennek a résznek, mert a Közterületfenntartó Vállalat mostohán bánik a két erdőszél közé ékelte területtel. Legalább egy évben kétszer, tavasszal és ősszel csinálnának itt nagytakarítást! Javasolt egy konténer elhelyezése és abban kell összegyűjteni a szemetet, limlomot, akkor a hulladék nem az árkot és az erdőszélt csúfítja.

Padányi Lajos

Mesterszakmunkások

Egyik olvasónk azt kérdezi, hogy a mestervizsgával rendelkező szakmunkást egy bérkategóriával feljebb kell-e sorolni?

A mesterszakmunkás továbbképzéséről és művezető-képzéséről szóló 11/1975. (VIII. 8.) MÜM. sz. rendelet 7 § (2.) bek. szerint „a mesterszakmunkást eredeti besorolásánál egy fokozattal magasabb szakképzettségi fokozatnak megfelelő bérkategóriába kell besorolni úgy, hogy munkabére érzékelhetően (6–10 százalékkal) emelkedjék.

A Munkaügyi Minisztérium szerint e rendelkezés célja az volt, hogy a vállalatok által továbbképzésre javasolt dolgozóknál a meg-

szertelt magasabb szakképzést — ennek megfelelően a nagyobb szaktudást igénylő munkát — megfelelő anyagi ösztönzéssel is elismerjék.

Csak délelőtt

A televízióm kettes csatornája elromlott, javíttatni szerettem volna. A szerelő vállalta is, de érthetetlen módon, a 2-es csatorna ipari adása csak délelőtt működik. Így a javítás idejére szabadságot kell kivenni. Talán van más megoldás is?

Williger Gyula
Bp. Mester utca 57. 1095

Emlékezetes

délután

A rokkantak éve alkalomból számos nemes és szép kezdeményezésről adnak hírt az újságok.

Egy ilyen tiszta és szép emberi megnyilvánulásnak voltunk tanúi a Mozgássérültek, Nevelőképző és Nevelő Intézetében, Halász Judit és a Bojtortán együttes részéről.

A művésznőt a mozgássérült gyerekek hívták meg egy igen kedves levélben, amelyre napokon belül megérkezett az igen jó válasz.

Gyermekeink eddig csak lemezeiről és tévéműsorai-ból ismerték és hallották Halász Juditot, így érthető volt az izgalom és a váromlás, majd az együtténeklés varázsa, boldogsága.

Köszönjük ezt a felejthetetlen délutánt, amit a Bojtortán együttes zenéje és Halász Judit éneke és verselése adott.

Mozgássérültek Intézete

Sz. B.
XI., Villányi út.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDÍÓ

Március 24., kedd

KOSSUTH:

14.13: Kemény Sarolta nótákat énekel. Kecske, Sándor klarinéton és tárogatón játszik. — 14.40: Elővilágíradalom. Finnország. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.10: Ptachich Ivan fűvősműveiből. — 15.28: Nyitnők. — 16.00: Utközben. — 16.05: Zengjen a muzsika. — 17.00: Hírek Utközben. — 17.07: Thury Zoltán: Éjjel. — 17.30: Énekszóval, muzsikával. — 17.42: Reklám. — 17.45: A Szabó család. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: Bartók. Dokumentumjáték. — 20.37: Egy ország — úton. — 21.07: Bodza Klára és Déval Nagy Kamilla népdalokat énekel. — 21.29: Ország, város. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.15: Sport hírek. — 22.20: Tíz perc külpolitikai. — 22.30: Barokk muzsika. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Malek Miklós táncdalaiból.

PETŐFI:

14.00: Kettőtől hatig... A Petőfi rádió zenés délutánja. — 18.00: Tip-top paradé. Gordon Lightfoot felvételeiből. — 18.30: Hírek. — 18.35: Beszélő nehéz. — 18.45: Dankó Pista dalai Adám Jenő feldolgozásában. — 19.20: Véleményem szerint. — 19.30: Csak fiataloknak! — 20.30: Hírek. — 20.33: Mindenki könyvtára. — 21.03: Fenntartott hely az elmúlt hetek legsikeresebb műsorait számára. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.15: Gonda János szerzeményeiből. — 23.45: Bunschuh István stájerlerterán játszik. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.28: A Hamburgi Monteverd-i Kórus énekel. — 15.00: Iskolarádió. — 15.30: Holnap közvetítjük... — 16.00: Mi a véleményed? Politikai vitaműsor. — 16.20: Bartók: IV. vonósnyegyes. — 16.44: Eugen Josoph vezényli az Amszterdami Concertgebouw zenekarát. — és a Berlini Filharmonikus Zenekart. — 18.20: Bemutattuk új felvételeinket. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Iskolarádió. — 19.35: Pelléas és Mélisande. Részlet Debussy operájából. — 20.37: Hangfelvételek felsőfokon. — 21.24: Zenélő nagyvilág. — 22.04: Magyar zeneszerzők. Petrovics Emil műveiből. — 22.30: Hírek. Időjárás.

Március 25., szerda

KOSSUTH:

4.25–7.59: Jó reggelt! A Kosuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. Műsoris-

mertetés. — Kb. 8.20: Mai kulturális programok. — 8.27: Világablak. Az Univerzum gyermekei. — 8.50: Beszélő nehéz. — 9.08: Losonczy György operafelvételeiből. — 9.49: Kis magyar néprajz. — 9.54: Tarka mese, kis mese. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.05: Diákfoló. — 10.35: Válaszolunk hallgatóknak. — 10.50: Zenekari muzsika. — 12.00: Déli Krónika. — 12.20: Ki nyer ma? — 12.30: Reklám. — 12.35: Háznak tája. — 12.50: Operaszíndarabok. — 13.20: Dzsesszmelódiaik.

PETŐFI:

4.25–7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Kalmár Magda Plangette operettjeiből énekel. — 8.20: Tíz perc külpolitikai. — 8.30: Hírek. — 8.33: Idősebbek hullámhossza. — 9.28: Dzsesszfelvételeiből. — 10.00: Zenédélután. — 11.30: A Szabó család. — 12.00: Népi zene nóták. — 12.30: Hírek. — 12.33: Tánczenei kották. — 13.20: Kihalt mesterségek. Krakavecz Gyula saiókával fadaragóval beszélget Holakovsky István. — 13.30: Színes szövegek. — 13.45: Időjárás és vizsgálójelentés.

3. MŰSOR:

8.55: Műsorismertetés. — 8.57: A kiállítás termek programjából. — 9.00: Közéletiség, közösségi élet. — 9.50: Új lemezekből. — 10.38: A Purcell énekegyüttes angol madrigalokat énekel. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.05: A fény felé merengő. — 12.04: XIX. századi kamarazene. — 13.00: Hírek. Időjárás. — 13.05: Műsorismertetés. — 13.07: Zenekari muzsika.

TELEVÍZIÓ

KEDD

13.00: Iskolatév. Stop! (ism.) (Színes.) — 13.10: Orsz. nyelv (ism.) (Színes.) — 13.40: Fizika (ism.) — 14.10: Magyar irodalom (ism.) — 14.35: Napközseknék — szakköröknek. A Felső-Tisza vidék III. (Színes.) — 15.00: Mindenki iskolája. Fizika. Az elektromos áram mágneses hatása. — 15.35: Kémia. Szénvegyületek. — 16.15: Hírek. — 16.20: Csehszlovákia–Svájc. Válogatott labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés Pozsonyból. (Színes.) A szünethet: Reklám. — 18.15: A rejtély ausztráljai. Francia rövidfilm (ism.) (Színes.) — 18.30: Pannon krónika. A Pécsi Körzeti Stúdió műsora. — 19.00: Reklám. (Színes.) — 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévéorna. (Színes.) — 19.15: Esti mese. (Színes.) — 19.30: Tv-híradó. (Színes.) — 20.00: Játék három percben. (Színes.) — 20.05: Csendes Don. Szovjet filmsorozat. VI/8. rész. (Színes.) — 21.05: Stúdió '81. A Televízió kulturális hetilapja. (Színes.) — 22.05: Kockázat. (Színes.) — 22.35: Tv-híradó 3. (Színes.)

2. MŰSOR:

20.00: Téli falusi esték. Riportműsor. — Közben kb. 21.00:

Tv-híradó 2. (Színes.) — 22.00: Testünk. XXVI/12. rész: Transzplantáció. (Színes.)

SZERDA DÉLELŐTT

8.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévéorna. (Színes.) — 8.05: Iskolatév. Történelem (ált. isk. 8. oszt.) Magyarország és a II. világháború. — 8.35: Angol nyelv (középsz. IV. oszt.) Songs Alive. The foggy, foggy dew. (Színes.) — 9.05: Rajz (ált. isk. 1–4. oszt.) Meséli, rajzolja. Játssz velünk. Sárkány hátán. (Színes.) — 9.25: Delta. Tudományszerző (ism.) (Színes.) — 9.50: Nyugalom érdekében. Polgári védelmi műsor (ism.) — 10.15: Csendes Don. Szovjet filmsorozat. VI/8. rész (ism.) (Színes.) — 11.15: Duhd Kosi. Angol rövidfilm (ism.) (Színes.)

SZÍNHÁZ

Erkel Színház: A kékszakállú herceg vára; A fáboló faragott királyfi; A csodálatos mandarin (Bérlétszünet. 7) — Nemzeti Színház: A konyha (7); Budapest-Orfeum (este fél 10): Játék színen; Emigránsok (7) — Madách Színház: A meráni fiú (7) — Egyetem: Színpad: Az öltöztető (7) — Reflektor Színpad: Vájtatók egy témára (Vác. 7) — Várszínház: Margarida asszony (7) — Józsefvárosi Színház: Veszélyes forduló (7) — Vígyszínház: Minden jó, ha vége jó (7) — Pesti Színház: Deficit (7) — József Attila Színház: Hálósobakomédia (7) — Fővárosi Operettszínház: János vitéz (7) — Thália Színház: Enekek éneke (7) — Vidám Színpad: Nyitott ablak (7) — Kis Színpad: Örök randevű (fél 8) — Ödrys Színpad: Gellérthegyi álmok (Kamaterem. 7) — Mikroszkóp Színpad vendédtársasága a Pataky Művelődési Házban: Hovagy? Tovább! (du 5, fél 9) — Budapesti Gyermekszínház: Lilomfi (du 3) — Radnóti Miklós Színpad: Egyperces novellák (7) — Színház esték a Vigadóban: Nagyvenyő fűgévírág (éjél fél 11) — Alami Bábszínház (Jókai tér 10.). Varjúdombi melegzők (de 10).

KÖZLEMÉNYEK

A Volántourist utazási ajánlata a lakossági valutakeret terhére! Töltsd hasznosan nyári szabad idejét! Olasz nyelvtanfolyam Rómában. Utazással együtt 16 nap. Időpontok: július 10–25. és július 24–augusztus 8. Utazás vonattal II. oszt. halálkoscsikban. Elhelyezés Rómában, a városközpontban levő diákszállóban. Ellátás félpenzió (önkiszolgáló étteremben történő étkezéssel). Nyelvtanfolyam kezdő, illetve középfelhaladó szinten napi 5 órában (hétköznapokon). Városnézés, fakultatív kirándulások. Irányár: 240 \$+6500 Ft. Részletes felvilágosítás és megrendelés a Volántourist utazási irodákban, valamint vidéken a Volán-irodáknban. (x)

Köszönet a levelekért

Szeretnék köszönetet mondani azért, hogy az „Itt a budapestiek beszélnek” rovatban ismételtelen helyet adtak olyan frásoknak, leveleknek, amelyek az állatbarátok, az állatvédelem jó ügyét szolgálják. Január végén két ízben is szerepel a rovatban a jóérvű emberek felhőborító módon szállított szarvasmarhák ügye. A Magyar Országos Állatvédő Egyesület kezdeményezte az illetékes tanács szakigazgatási szervétől a szabályozási eljárás megindítását.

A tárgyilagos igazság érdekében le kell írnom, hogy az Egyesület a feljelentést követő napokon belül okmányokkal is alátámasztotta — tájékoztatást kapott arról, hogy Budapest területén egy mezőgazdasági termelőszövetkezet marhaisztállójában sainsálatos módon előző este több állat elpusztulását okozó tűz ütött ki. Az értékes állatok marhák a tűzből kimentek, de tovább nem tartható sérült, felízgatott állatok voltak.

A káros és szomorú eset külön egyedi elbírálást igényel. De rendkívül tanulságos abból a szempontból, hogy több ember akadt, akik az állatok állapotának borzalmas látványától indítva — frásban-szóban — jelentkeztek, és ennek a telenek a sajtó is teret engedett. Az alkalmat megragadván, köszönöm az Esti Hírlapnak azt is, hogy ismételtelen foglalkozott a galambok befogásának ügyével is. Világos elöttünk, hogy Budapesten a galambok befogásának elszűrése és a megőrzése; ellenőrzése hatóságok köré illetve feladat. Az állatbarátok változatlanul igénye azonos, hogy csak engedélyezett befogás és az állatok kintáns nélkül, emberségesen történjen. Ezzel ellentétben magartartás továbbra is feszültségek okozója lehet a galambbefogók és a jóérvű emberek között.

A magyar állatvédelem a megújulás útját járja. Célunk sok társadalmi szerv közreműködésével az állatbarátok gondolatá számára olyan széles körű, támogató társadalmi háttér megteremtése, amely — elsősorban az ifjúság körében — nevelő, tudatformáló hatást képes gyakorolni, és ennek megfelelő tettekre is serkent. Ezért van fokozott jelentősége és időszerűsége az Esti Hírlapban az Állatvédelem jegyében közzétett írásoknak, és ezt a segítséget az állatbarátok a jövőben is remélik.

Dr. Dörner Béla
Magyar Országos Állatvédő Egyesület
miniszteri felügyelő
biztosa

Elhanyagolt

szép épület

Örömmel olvastam a február 24-i esti Hírlapban, hogy szépítik, takarítják a fővárost, „... vegyszerral mossák le a főváros szobrait, emlékműveit.”

A főváros egyik legszebb épülete az Iparművészeti Múzeum Szolnay-kerámia mozaikjaival. A tetőcserepek, szintén Szolnay-kerámiból készültek. Ezeket a falakat, díszítéseket húsz éve nem mosták le, pedig nagyon ráférne. Ne hagyják ki ezt az épületet sem a takarításból. Az Erzsébet-hídat például minden évben lemosják.

Az épület falában látszanak mélyedések, de hogy azokban mi van, mozaik, frás, évszám, senki meg nem mondja, olyan piszkos. Lechner Ödön szobrát csak az eső mossa.

A. I.-né

Sokat jár vidékre? Szeretlencen gépkocsijába fogyasztás-csökkentőt! A Volántourist javítóüzeme Lada, P. Fiat, Wartburg, Trabant gépkocsikba soron kívül beszereli a fogyasztás-csökkentőt. Irányár: 400 Ft. Kapcsolódó munkák esetén 10% engedmény. Volántourist Központ Javítóüzeme, Bp. XIV., Lengyel utca 15. Telefon: 835–788. (x)

A Budapest Tourist belső ajándékaiból: Szekszárd–Gyémén, április 4-én. Utazás: autóbusszal. R. d.: 307 Ft. Zirc–Pannónia, április 5-én. Utazás: autóbusszal. R. d.: 292 Ft. Opusztaszer–Szeged, április 4-én. Utazás: autóbusszal. R. d.: 281 Ft. Esztergom–Tata, április 5-én. Utazás: autóbusszal. R. d.: 195 Ft. Sárospatak, április 5-én. Utazás: autóbusszal. R. d.: 350 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a Budapest Tourist Irodákban és a megyei-városi idegenforgalmi hivatalokban. (x)

Hűsvétli társasutazások: Somogyországon át az Örség-Göcsejbe, április 18–20. Részv. díj: 1320 Ft. Felső-Tisza vidék, április 18–20. Részv. díj: 1275 Ft. Utazás Győr-Sopron és Vas megyében, április 18–20. Részv. díj: 1360 Ft. Pécs–Mohács–Harkány, április 19–20. Részv. díj: 780 Ft. Hűsvétli körút Zemplémben, április 19–20. Részv. díj: 785 Ft. Orgonahangverseny Pannonhalmán, április 20. Részv. díj: 310 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a Cooptourist irodákban. (x)

Megjelent a Rejtvény és Utazás '81. Skandináv rejtvények. Utazási tesz. Gyermekrajzpályázat. Képes fejtörők. Külföldi társasutakat és belsődi nyaralásokat nyerhet. Keresse az újságírósoknál! (x)

Tart a vita a gabonaembargóról

Ismét elhalasztják a döntést?

Washington, április 23.

Bokor Pál, az MTI tudósítója jelenti:

Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője, tegnap semmitmondó nyilatkozattal söpörte félre azokat a találgatásokat, hogy a Szovjetunióval szemben 1980. januárjában elrendelt amerikai gabonaszállítási tilalmat rövidesen feloldják. (Április 16-án az elnökhöz fűződő jó kapcsolatairól ismert Roger Jepsen republikánus szenátor az embargó három héten belüli feloldását jósolta.)

Az embargót az Afganisztánnak nyújtott szovjet segítség elleni „megtorlásul” még Carter elnök rendelte el.

Már a tavaly őszi választási kampány idején kint, hogy az intézkedés kárvalótlója nem annyira a Szovjetunió, mint az amerikai gabonapiac.

Nem történt egyéb, mint az, hogy a Szovjetunió más piacokról — elsősorban Kanadából és Argentínából — szerezte be a gabonát, az amerikai farmerek pedig hoppon maradtak. Reagan egészen beiktatásáig hevesen ellenezte az embargót és ígéretet tett annak feloldására.

A Fehér Ház kiterő nyilatkozata

találgatásokat indított meg Washingtonban arról, hogy Reagan elnök végül mégis talán a jobb-

oldal nyomásának enged, s a nyárra halasztja a döntést.

Szeptemberben jár le az öt-éves időtartamra kötött szovjet-amerikai gabona-szerződés, amely a részleges embargó idején is lehetőséget teremtett a 8 millió tonna gabona eladását a Szovjetunióknak.

IMPERIALISTA TÖREKVÉSEK

A PERZSA-ÖBÖL TÉRSÉGÉBEN

A teheráni rádió kommentárja

Teherán, április 23.

A Perzsa-öböl államaiba irányuló új fegyverszállítások veszélyes méreteket öltöttek és nagymértékben fenyegetik ezt a térséget — mutatott rá tegnap a teheráni rádió kommentátora, aki a TASZSZ jelentését idézte.

A térségben kialakult helyzetben, különösen a Cento összeomlása után a nyugati országok akcióba léptek. Meggyőződésük az új iráni rendszer tartósságáról, az Egyesült Államok összeesküvéseket szőtt Iránon belül és határainál, hogy visszaállítsa uralmát ebben az országban. Washington lépéseket tett az Iránnal szomszédos országokban levő fegyverezési növelésére.

Az Egyesült Államok és szövetségesei szorgalmazzák „a Perzsa-öböl biztonsági

Zaire új miniszterelnöke

Kinshasa, április 23.

Mobutu Sese Seko zaire-i államfő Nsinga Udjuu Ongwabeki Untubét, a Népi Forradalmi Mozgalom irányítójának első alelnökét nevezte ki tegnap Zaire új miniszterelnökévé. Nsinga elődje, Nguza Karl I Bond, a múlt héten mondott le a miniszterelnöki posztról.

ROSTOW ÉS ROWNY

Két washingtoni kinevezés háttere

Washington, április 23.

Eugene Rostow-t nevezte ki Reagan elnök az amerikai Fegyverzetellenőrzési és Leszerelési Hivatal élére, kinevezése mégis azt jelentheti, hogy az Egyesült Államok kész megkezdeni a stratégiai fegyverzetek korlátozásáról Szovjetunióval folytatandó tárgyalások újraindításának előkészületeit. Ezt sürgetik az Egyesült Államok nyugat-európai szövetségesei is.

A konzervatívok választotta, Rowny nyugalmazott tábornok, sajtóértelmiség szerinti az amerikai SALT-delegáció vezetője lesz. Rowny korábban az amerikai SALT-delegáció tagja volt, de a SALT-II szerződés aláírása előtt lemondott hivataláról. Ezzel nyerte el a konzervatívok — elsősorban Jesse Helms szenátor — kegyeit.

A kinevezéssel kapcsolatban a TASZSZ washingtoni tudósítója megállapítja: Eugene Rostow az amerikai Demokrata Párt jobbszárnyához tartozik és az Egyesült Államokban az új konzervatívizmus egyik fő ideológusának tartják. Híve az amerikai katonai erő fokozásának, s az „erő pozíciójából” való tárgyalásoknak.

Az AFP francia hírügynökség szerint Reagan el-

nök a SALT-II szerződés egyik ellenfelét választotta ugyan a Fegyverzetellenőrzési és Leszerelési Hivatal élére, kinevezése mégis azt jelentheti, hogy az Egyesült Államok kész megkezdeni a stratégiai fegyverzetek korlátozásáról Szovjetunióval folytatandó tárgyalások újraindításának előkészületeit. Ezt sürgetik az Egyesült Államok nyugat-európai szövetségesei is.

KAMBODZSA

Segítség a földműveseknek

A kambodzsai parasztok a tavalyi évben csaknem 1,5 millió hektáron termeltek rizst. A rizs mellett, amely a kambodzsai nép fő tápláléka, jelentős mennyiségű kukoricát és zöldséget is betakarítottak.

A parasztok tavaly 60 ezer tonna rizsvetőmagot, valamint nagyobb mennyiségű kukorica- és zöldségvetőmagot kaptak az államtól, amely 25 ezer tonna műtrágyát, növényvédő szereket és mezőgazdasági munkaeszközöket is juttatott a földműveseknek.

NYOMOZÁS A HÚSVÉTI GYÚJTOGATÁS ÜGYÉBEN

Székháztűz Antwerpenben

Ismeretlen támadók — kihasználva a húsvéti ünnepek lazább felügyeletét — hétfőn éjjel behatoltak a belga flamand nyelvű Szocialista Párt antwerpeni székházába. Az épületben több helyütt tüzet gyújtottak, és a berendezés jórésze a lángok martaléka lett. A szomszédos klinikáról riasztott tűzoltóknak sikerült lokalizálniuk a tüzet, de az anyagi kárt még így is több millió belga frankra becsülik. A gyors helyszíni vizsgálat minden kétséget kizárhatóan megállapította: a gyújtogatókat politikai okok vezérelték. A támadók ismerték a helyszínt, s az irattár jórészt megsemmisítették. A nyomozó hatóságok gyanúja egy fasiszta csoportra terelődött, amely két héttel ezelőtt már kísérletet tett, hogy ugyanebbe a szocialista székházba erőszakkal behatoljon.

Mécs László

CSÓK AZ ÜVEGAJTÓN ÁT

A cigarettacsata frontvonalai

garetta „könnyebb”, egészségre mboló hatása kisebb. Szabályos műszaki és kereskedelmi háború alakult ki a gyártók között: ki tudja a nikotinrudacsok kátránytartalmát lejjebb szorítani, ki tud „egészséget ajánlani” vásárlóinak. A korábbi, átlagosan 20 milligramm körüli kátránytartalmat sikerült 10 milligramm alá szorítani, sőt, kialakult egy ultrakönnyű kategória is. Ebbe azok a cigaretták tartoznak, amelyek kátránytartalma 0 és 6 milligramm között van.

A hirdetések már nem is annyira a cigarettát, hanem az alacsony kátrányértéket reklámozták, s eközben szüntelenül jöttek az új készítmények, a Merit, a szupe Kool, az Arc és társai. Kétféle reklámfogásnak bizonyult, hogy hirdetésükben a gyárak nem mulasztották el annak hangsúlyozását: az új márkák révén könnyebb véglegesen leszokni a dohányzástól.

A hatalmas reklámkampány meghozta az eredményt, legalábbis a „cigaretta-klán” számára. Míg 1975-ben az alacsony kátránytartalmú cigaretták piaci részesedése az USA-ban csak 15 százalék volt, tavaly már elérte az 50 százalékot. Előrejelzések szerint az évtized közepére ez az arány 65 százalékra fog emelkedni. A nagy cégek érthető módon élénk figyelemmel kísérték a versenytársak minden lépését, s nem riadtak vissza a laboratóriumi titkok erőszakos megsértésétől sem. A tét

nem volt és ma sem kicsi: a piaci részesedés akár egyszázalékos elvesztése több százmillió dolláros bevételkiesést jelent!

A dohányosok gyors ütemben nyergelnek át az új készítményekre. Igaz, véleményük szerint színvonaljuk ma már nem több cigarettapótlónál, de hát első az egészség! Az alacsony kátránytartalmú cigaretták okozta „élvezet” az üvegajtón keresztül csokolózshoz hasonlítják, vagy olyan érzéseket kiváltanak, amikor valaki egy hegytetőről nyitott szájjal fut lefelé.

Az éles versenyben minden cég megtalálta a maga számítását, a Barclay azonban egycsapásra megváltoztathatja az erőviszonyokat. A Brown és Williamson vállalat új cigarettájának mindössze egy milligramm a kátránytartalma, s ezzel együtt, vagy ennek ellenére — legalábbis a cég hirdetése szerint — a dohányosok visszakapják az élvezetet. Az órásvállalat számára egyébként utolsó pillanatban érkezett az „újításinjekció”. Részesedése az amerikai cigarettapiacra az 1973-as 17 százalékról 14 százalék alá esett, a veszteségek egyre halmozódtak.

A piaci harc, a minél nagyobb részesedés megszerzéséért folyó küzdelem körhíntáján azonban nincsen megállás, nincsen üzemszünet. A Philip Morris és a többiek újult erővel és újabb dollármilliókkal folytatják a kátrányháborút, remélve, hogy fej-

lesztöik hamarosan őket juttatják előnyhöz a piacon egy még szenzációsabb szupercigaretta kikísérletezése révén. S ha nem sikerül a kátránytartalmat lejjebb szorítani, még mindig ott van a nikotintartalom. A piaci harcban kétségtelenül a dohányosok is profitálnak, egészségük kevésbé károsodik. Az igazi nyertesek azonban a dohánybirodalom vállalatjai, amelyeknek sikerült átvészelnük — mégpedig bevételnövekedés kíséretében — és bizonyos fokig kicselezni a világszerte erősödő dohányzásellenes kampányt.

Nyugat-Európa — amely a maga 700-féle cigarettájával ugyancsak jelentős termelő — egyelőre tétlenül szemléli a tipikusan amerikai kátránycsinnadrattát. A dohányzás rajbai kitarának a „hagyományos” ízek és aromák mellett, s a gyártók sem mutatnak sok hajlandóságot a váltásra. Inkább a nikotintartalom csökkentésére törek-
sznek — különösen az osztrák és a nyugatnémet cégek — és a füstszűrők tökéletesítésével kísérleteznek. Kontinensünk nyugati felére még nem terjedt át a „kátrányörület”, noha az amerikai cégek reklámfőnökei az óceán in-
nenső partját is megcélozták. A dohányüzletek tartanak ugyan könnyű amerikai cigarettákat, de az eladások elenyészőek. Pszichológusok ezt azzal magyarázzák, hogy az európai embert nem lehet úgy „megdolgozni”, a reklámmal, mint az amerikaiit.

Valószínű, hogy az elkövetkező években a tengerentúli cigarettacsatákban újabb és újabb ütközetek lesznek, erre sarkallnak a profithajza kéméletlen törvényei. Azt azonban nem lehet kiszámítani, hogy az ellentábor, az „egészségiparág” milyen ellentámadást indít...

(G. — SZ.)

Életmódvizsgálat Kínában

Peking, április 23.

Eliás Béla, az MTI tudósítója jelenti:

A kínai Központi Statisztikai Hivatal legújabb felmérése azt mutatja, hogy fokozatosan megváltozik a városokban élő munkások, alkalmazottak és értelmiségiek életmódja. A negyvenkét városban mintegy nyolcezer családot felölelő vizsgálat tanúsága szerint a kínai családok a korábbinál többet költenek ruházatra, tartós fogyasztási cikkekre, kultúrára és szórakozásra; a családi költségvetésben azonban még mindig több mint hatvan százalékkal szerepel az ételmiszer és az egyéb közszükségleti cikkek. (Az egy főre eső kenyérgabona-fogyasztás havi tizenhárom, míg a húsfogyasztás mindössze másfél kilogramm.)

Érdekes jelenség, hogy Kínában is emelkedik az alkohol-fogyasztás, az elmúlt tizenhat évben megkétszereződött. Személyenként azonban még mindig nem haladja meg a havi egyegyed litert. A felmérés szerint minden száz városi családra 127 kerekpár, 66 varrógép, 85 rádió, 32 televízió és 22 ventilátor jut.

Tessék vigyázni, az ajtók záródnak, a felszabadulás tér következik... ahol

A KÁRPÁTIÁBAN

tárt ajtók fogadják a vendégeket, a törzsvendégeknek pedig egész éven át

20%-OS KEDVEZMÉNYT NYÚJTANAK

Az üzletvezető telefonszáma:

173—596

HUNGARHOTELS

A dohányzásellenes kampány az elmúlt években természetesen nem maradt válasz nélkül a gyártók részéről. Kezdetben „csak” bővítették a cigarettaválasztékot, majd elárastották a piacot az egyre alacsonyabb nikotin- és kátránytartalmú „csodacigarettákkal”. (Érdemes megjegyezni, hogy a hét nagy amerikai vállalat évente mintegy 2 milliárd dollárt fordít reklámozásra.)

A nagy márkák sorra jelentették meg „lights” megjelölésű készítményeiket, arra utalva, hogy az új ci-

VATIKÁN — KÖZELRŐL

A vatikáni hivatalos kiadvány, az *Annuario Pontificio* minden évben közli — a római katolikus egyház több más adata mellett — az eddigi 265 pápa névsorát Szent Pétertől a jelenlegi II. János Pálig.

Szent Péter Bazilika

— A valóban reprezentatív Szent Péter Bazilika alapterülete 15 ezer négyzetméter. Kétezzer évvel ezelőtt Néper császára jelenlegi kertek voltak a helyén. Valamivel odébb pedig Apolló-szentély. Itt a vatikáni dombon temették el Róma első pápát, Péter apostolt. Amikor Constantinus császár a római birodalom hivatalos vallásának ismerte el a kereszténységet, úgy döntött, hogy Szent Péter sírja fölé bazilikát emeltesse. Az építkezést 324-ben fejezték be. Ez tizenegy évszázadig fogadta a hívőket. A jelenlegi építést V. Miklós pápa kezdte 1452-ben. VIII. Orbán szentelte fel 1626. november 18-án.

Svájci gárda

— Említést érdemel a vatikáni posta. Bevétel évente több millió dollár. A haszon elsősorban a bélyegkiadásból adódik. A vatikáni állam saját pénzt is veret — olasz hatóságok Zdzislaw Morawski, a Kossuth Jeleddől most megjelent kötetében. A munka címe: A Vatikán távolról és közelről. — A pénznek kizárólag numizmatikai értéke van. Egyébként a pápai államnak saját hagyományos hadserege a svájci gárda. Százegyetvenöt alabárdos (közkatona), 20 altiszt, 10 tiszt és a parancsnok kapitány.

Osservatore Romano

— Végezetül: száz esztendőnél régebben jelenik meg hetente hatszor a vatikáni napilap, az *Osservatore Romano*. Főszerkesztője mindig világi személy, általában olaszországi katolikus egyetem professzora. A főszerkesztő-helyettes viszont pap. Első oldalán az újság az aznapi pápai audienciákon megjelenő személyek névsorát közli és a különböző vatikáni intézmények hivatalos jelentéseit. Továbbá minden, fontosabb egyházi dokumentum szövegét. S a pápai állam képes hetilapja, az *Osservatore della Domenica*: az *Osservatore Romano* heti kiadása francia, német, spanyol, portugál, angol nyelven.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDÍÓ

Április 23., csütörtök

KOSSUTH:

14.29: Szabadpólc. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.10: Birgit Nilsson Richard Strauss-dalokat énekel. — 15.20: Csiri-biri. Leveseg Gáspár története. — 18.00: Utközben. — 16.05: A leányörz. — 16.45: Maleczky Oszkár operáriákat énekel. — 17.00: Hírek. Utközben. — 17.07: Kallodók. — 17.37: Rádiószínház. Foggal és körömmel. Egy ritka per dokumentumai. — 18.15: Hol volt, hol nem volt. — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: Közv. az asztaltisz VB-ről. — 19.30: A 6-os számú korterem. — 20.33: Magyar operanékesek operettseregekben. — 21.30: ... hogy ne legyen többé különbség ember és ember között? — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.15: Jelentés az asztaltisz VB-ről. — 22.25: Választás, váltás, változás. — 22.35: Zenekari muzsika. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Breitner János táncdalaiból.

PETŐFI:

14.00: Színe-java. — 16.00: Mindenki iskolája. — 16.30: Hírek. — 16.33: Utközben. — 16.35: Idősebbek hullámhosszán. — 17.30: Húszas stúdió. — 18.30: Hírek. — 18.33: Hétféle panorama. Ajánlóműsor sok muzsikával. — 19.52: Reklám. — 19.55: Slágerlista. — 20.30: Hírek. — 20.33: Szociológiai figyelem. — 21.03: Reklám. — 21.08: Kabarésütő. — 21.10: Rádió Kabarcésházának kíváncsműsora. — 22.09: A tegnapi slágeriből. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.15: Népdalok, néptáncok. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

13.48: Zenekari muzsika. — 15.10: Ruzsalka. Részl. Dvorsák operájából. — 16.00: Zenei lexikon. — 16.20: Concertino Praga '80. — 16.59: Pillanatkép. — 17.04: Popzene sztereóban. — 18.20: Bartók-művek előadási problémáiról. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Nem tudom a leckét! — 19.35: Mahler: IX. szimfónia. — 21.05: Az emberbarát. Heinrich Heine verse. — 21.09: A kamarazene kedvelőinek. Schubert-művek. — 22.30: Hírek. Időjárás.

Április 24., péntek

KOSSUTH:

4.25—7.59: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. Műsorismertetés. — Kb. 8.20: Mal kulturális programok. — 8.27: Környezetvédelem a Tiszai Vegyi Művekben. — 8.37: Zenekari muzsika. — 9.30: Száll az ének. — 9.50: Lottószám-sorsolás. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.05: Hétszínvirág. — 10.35: „A király szíve Izlik...” Heinrich Heine versel. — 10.40: Balogh Sándor népi zenekara. — 10.59: Lot-tóeredmények. — 11.00: „Leláncolva az állmélkodás által...” — 11.56: Műsorajánlat. — 12.00: Déli Krónika. Lottó. — 12.20: Ki nyer ma? — Lentiben. — 12.30: Reklám. — 12.35: Jelentés az asztaltisz VB-ről és a kardvívő BEK-ről. — 12.50: Hétféle panorama. Ajánlóműsor sok muzsikával.

PETŐFI:

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Könya Sándor könnyűzenei felvételeiből. — 8.20: Választás, váltás, változás. — 8.30: Hírek. — 8.33: Slágerműzeum. — 9.18: Harmine pere a Föld körül. — 9.48: Reklám. — 9.50: Lottószám-sorsolás. — 10.00: Zenedéleltől. — 11.45: Táncelemek kórtól. — 12.30: Hírek. — 12.33: Édes anyanyelvünk. — 12.38: Népi muzsika. — 13.15: Szimfonikus könnyűzene. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

3. MŰSOR:

8.55: Műsorismertetés. — 8.57: A kiállítótermek programjából. — 9.00: Iskolarádió. — 9.30: Puccini operájából. — 10.15: Zenekari muzsika. — Közben 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.39: A kamarazene kedvelőinek. — 13.00: Hírek. Időjárás. Műsorismertetés. — 13.07: Orfeo. Részl. Monteverdi operájából.

TELEVÍZIÓ

CSÜTÖRTÖK

14.30: Iskolatév. Környezetismeret (ism.). (Szines.). — 14.50: Fizika (ism.). — 15.20: Elővillág (ism.). (Szines.). — 15.45: Hírek. — 15.50: Gólyavári esték. Az értelmiség változó szerepe — II. rész (ism.). (Szines.). — 16.40: A fény hegyei. Olasz dokumentumfilm. VI/5. rész: A Hold folyó. (Szines.). — 17.10: A bábu. Lengyel filmsorozat. IX.9. rész: A lélek fáradsága. (Szines.). —

18.00: Tévébörze. (Szines.). — 18.10: Pedagógusok fóruma. Beszélgetés az iskoláról. A köznevelési jelene és jövője. — 18.00: Reklám. (Szines.). — 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévéorna. (Szines.). — 19.15: Esti mese. — 19.30: Tv-híradó. (Szines.). — 20.00: Kisfilmek a nagyvilágból. Sealand — egy állam a tengerben. Rövidfilm. (Szines.). — 20.45: Tajak. népek, piacok. Baki. Rövidfilm. (Szines.). — 21.10: Telesport. Labdarúgóknapi. — 21.35: Fiatalok órája. (Szines.). — 22.35: Tv-híradó 3. (Szines.).

2. MŰSOR:

20.00: Várospódium. Közvetítés Bajáról. A Szegedi Körzeti Stúdió műsora. — 20.30: Domján Edit-sorozat. A csodálatos Vargáné. Tévéjáték Federico Garcia Lorca színművéből (ism.). (14 éves felelknek). — 21.40: Tv-híradó 2. (Szines.). — 22.00: Reklám. (Szines.). — 22.05: Szemle. Társadalomtudományi Körkép. A társadalmi beilleszkedés zavarái.

PÉNTEK DÉLELŐTT

8.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévéorna (Szines.). — 8.05: Iskolatév. Történelem (ált. isk. 7. oszt.). „Mondjátok meg otthon a népek...” A Kossuth-emigráció kezdete. — 8.30: Deltácska. Az állatok szaporodása. — 9.05: Környezetismeret (ált. isk. 1. oszt.). Ujjle, tavasz van! (Szines.). — 9.50: Lottósorsolás — 17. hét. Közvetítés az RTV Kereskedelmi és Propaganda Irodára Hargita Stúdiójából. — 10.05: Magyar irodalom (ált. isk. 7. oszt.). A walesi bardok.

SZÍNHÁZ

CSÜTÖRTÖK

Erkel Színház: Szerelmi bánít (Ifjújusi bérlet, VIII. sorozat, 4. előadás, fél 8) — Magyar Állami Operaház: A Rajna kincse (Bérlésűnet, fél 8) — Zeneakadémia: Magyar Állami Hangversenyzenekar (Tavaszli bérlet A.H. 3., fél 8) — Nemzeti Színház: A szuzai menyegző (Feln. bérlet, D. sor. 4. ea., 7) — Madách Színház: Sok hűbő semmiért (három-negyed 8) — Budapesti Gyermekszínház: vendégjátéka Szentendren: Jövőre veled ugyanitt (7) — Késeli találkozás (MOM Kulturházban, 7) — Várszínház: Don Juan (7) — Józsefvárosi Színház: Vesztélyes forduló (7) — Vigaszínház: A 88. utca foglya (7) — Vadász (Sajtóbemutató, este fél 8) — Pesti Színház: Piszta a vízivatarban (7) — József Attila Színház: LSD (N. bérlet 4. 7) — Fővárosi Operettszínház: Violetta (7) — Thália Színház: Csak semmi szenzáció! (7) — Vidám Színpad: Maszlag (7) — Kis Színpad: Örök randevű (fél 8) — Budapesti Gyermekszínház: Aliz Csodaszőnyege — I. nyílv. föpr. (du 3); Játékszin: Lélekándorlás (7) — Ódry Színpad: Gellérthegy álmok (Kamaraterem, 7) — Radnóti Miklós Színpad: Sem emlék, sem varázs! (du 3); Kosz-tólnyi-est (Bálint András, 7) — Fővárosi Nagycirkusz: Cir-kusz a légen (du fél 4) — Állami Bábszínház (Népköztársaság útja 69); „Csak tiszta forrásból” — Négy Bartók-mű (du 3); Jókai tér 10.; Toldi (de 10) — Szkenéz Színház: A BME Pantomim Mozgásszínház előadása: S. Beckett: Végjáték (fél 8) — Korona Pódium: Arcok és harcek — Kálmán György Kossuth-díjas kiváló művész előadóestje (7).

KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Kamarazenekar IV. 30-án, este 7 órai kezdettel hangversenyt ad a Pesti Vigadóban. Közreműködik: Szabó Csilla zongoraművész. Műsoron: Händel, Haydn és Bartók művei. Jegyek válthatók az Országos Filharmónia jegypénztárában, V. Vörösmarty tér 1. és az előadás előtt a helyszínen. (x)

Beamter Jenő és Martiny Lajos szerzői estje az Obudai Klubházban (Zichy-kastély, III. Fő tér 1.), április 24-én 19 órakor. Jegyek elővetelben is válthatók a helyszínen. (x)

Hollay Keresztély orgonaejtje a Mátyás-templomban! Április 24-én, pénteken este 8 órakor kerül sor Hollay Keresztély orgonahangversenyére, amelyen Bach-, C. Franck-, Hindemith- és Scheidt-műveket játszik. Jegyek válthatók az Országos Filharmónia jegypénztárában (Vörösmarty tér 1.), a Zeneakadémián, az üzemi közönségszervezőknél és a hangverseny előtt a helyszínen. (x)

Harcinót szereplő több mint kétszáz kosztumban lép fel a Revü a la Parisien (Párizs ma este eljött Pestre) este 8 és éjjel 11 órák előadásain a Maxim Varietében (VII. Akácfa u. 3.). Tel.: 22-78-58. (x)

Trabant-tulajdonosok figyelem! Abroncsköpenyek nagy választékban kaphatók a Vasvárdi szaküzletben. József krt. 33., Rosenberg hp. u. 10., Nagymező u. 25., Nagymező u. 21. és a Sugár-Vasvárdi Kisáruházban. (x)

Szendrey-Karper László gitárhangversenye Bartók Béla és Heitor Villa-Lobos emlékére! Április 25-én, szombaton este fél 8 órakor kerül sor a Zeneakadémián Szendrey-Karper László hangversenyére Bartók és Villa-Lobos műveiből. Jegyek válthatók az Országos Filharmónia központi jegypénztárában (Vörösmarty tér 1.), a Zeneakadémián és az üzemi közönségszervezőknél. (x)

Az IBUSZ Budapesti autóbussos turái: Pécs és régmúlt korok művészete május 1. (340 Ft). Az ország tetején (Mátra) május 1. (240 Ft). Bőrszőny május 1. (200 Ft). Alba Regia — Gorsium május 2. (185 Ft). Simon-tornya — Ozora május 2. (250 Ft). Várgezes — Csóka május 3. (200 Ft). Eger — Szilvásvárad május 3. (250 Ft). Gemenci vadrezervátum május 3. (320 Ft). Bakony-Gaja szurdok május 9. (210 Ft). Madách-Mikszáth irodalmi túra május 9. (220 Ft). Vácra út május 9. (150 Ft). Ismerkedés a textilliparral május 9. (260 Ft). Betyárok és grófok földjén május 10. (270 Ft). Heves megye május 10. (220 Ft). Havasszepe túra május 10. (350 Ft). Büki Nemzeti Park (2 naps) május 9—10. (720 Ft) A turák részvételi díjából nyugdíjasoknak kedvezményt adunk! Vonatos turák: Debrecen május 10. (160 Ft). Ócsai Természeti Múzeum (vonattal és kerékpárral) május 10. (150 Ft). Részletes felvilágosítás és jelentkezés az IBUSZ-irodáknban. (x)

Táncolni diszkót, rockot is 2x2 óra alatt megtanulhat Far-kas táncintézet. VIII., Gutenberg tér 3. Tel.: du. 5-7-ig 338-676. (x)

Értesítjük kedves vendégeinket hogy április 18-tól várja önöket az újjáalakított Nimród Szálló. Felvilágosítás, szobafoglalás a Pannonia Tourist Service irodában: 1052 Budapest, Kigyó u. 4-6. Telefon: 183-910, 183-658, 1073 Budapest, Lenin krt. 2. Telefon: 225-875, 221-863, 1087 Budapest, Baross tér 10. Telefon: 130-428. (x)

A Magyar Állami Operaház énekkari meghallgatást tart 1981. május 4-én, 10 órakor. Korhatár: nőknél 30, férfiaknál 35 év. Zenelég képzett énekesek jelentkezése a személyzeti osztályon. (x)

Az Országos Takarékpénztár Sportfogadási és Lottó Igazgatóságának közleménye. Az Országos Testnevelési és Sporthivatal javára a megelőzés előtt álló sportcélok társadalmi támogatása céljából az Országos Takarékpénztár Sportfogadási és Lottó Igazgatóság „Sport” elnevezésű borítékos sorsjegyet bocsát ki. A kibocsátás időpontja: 1981. április 23. (csütörtök). A kibocsátásra kerülő sorsjegymennyiség 16 millió darab, millióként 344-359-ig terjedő sorozatszámjeggyel. A sorsjegy ára: 5 (öt) forint. A nyermények soraikatól a következők: 50 000, 20 000, 10 000, 5000, 1000, 500, 200, 100, 50, 20 és 10 forint összegű nyermények. A legkisebb nyermény 5 forintnak felel meg, és arra biztosít lehetőséget, hogy a játékos a sorsjegyből újjá húzjon. Az ilyen nyerő sorsjegyre pénnyermény csak akkor fizethető, ha újjá húzásra lehetőség nincs. Országos Takarékpénztár Sportfogadási és Lottó Igazgatóság. (x)

Tessék vigyázni, az ajtók záródnak, az Astoria következik... ahol

az étteremben

tárt ajtók fogadják a vendégeket, a törzsvendégeknek pedig egész éven át

20%-os kedvezményt nyújtanak!

Az éttermi igazgató telefonszáma: 173-411

HUNGARHOTELS

A Maxim a tanyám

Van olyan ember, aki — ha kedve tartja, s hangszá-lai engedik — immár ötven éve vidáman énekelheti *A vig özevgy* című *Lehár-operettből* klasszikussá lett melódiát: *A Maxim a tanyám*? *Louis és Maggy Vaudable*, a világhírű párizsi étterem jelenlegi tulajdonos-házaspárja is ezt akarta tudni. Illetve azt, ha vannak, hányan vannak ilyenek? És egy kora tavaszi hétfő este, az 1981. esztendőben, ingyen vacsorára hívták meg mindazokat, akik — tudomásuk szerint — immár ötven esztendeje törzsvendégei a Maximnak.

Nagyjából 70 év volt az alsó korhatár, a felső pedig 90 körül mozgott. Reszkető kezű és fejű egykori szeladonok és hajdani kacér dá-mák jelentek meg, hogy elfogasszák a jubileumi vacsorát és átvegyék a Maxim mai tulajdonosaitól „hűségjuttalmukat”: egy aranybérletet. (Díszes, aranyozott papírra nyomott állandó belépőjegy a nagy-névű vendégülbe.) Összesen 33 vendég vette át az ajándékot.

Nagyon hiányzott a kor-elnök s a legtekintélyesebb személyiség: a 94 (vagy 96, 97, 98, 99, 100) maga sem tudja pontosan! éves Artur Rubinstein! Minden idők egyik legnagyobb zongoraművésze és „viveur”-je, akit nemrég operáltak s most lábadozik, kimentette magát. (Egyébként 18 éves korában lépte át először a Maxim küszöbét.) Ott volt azonban *Jean Rossignol*, akinek nemcsak az apja, de a nagybátyja is törzsvendég volt itt valaha, megjelent

a 91 éves *Hubert Outhenin-Chalandre*, a franciaországi *Unilever* tulajdonosa, a 75 éves *Jean Sablon* sanzon-énekes, aki 1924-től eredezteteti Maxim-„tagságát”. A sajtót *James de Coquet* báró, a *Figaro* étkezési rovata-nak szerkesztője és *Hervé Mille*, a *Paris Match* volt vezető riportere képviselte. *Marcel Dassault* repülőgépgyáros unokáját, *Oliviert* küldte el. Kivételt is tettek: az amerikai *Jonh Mowinc-ke* is jelen volt a vacsorán, holott ő, mint elmondta, 16. születésnapján, 1936-ban lépte át először a Maxim küszöbét, tehát mindössze 45 évvel ezelőtt. De 1966-ban, a fia 16. születésnapján, első ízben hozta el a Maximba a fiát is, és ugyanahhoz az asztalhoz ültek, amelynél első alkalommal ő foglalt helyet.

Ezen a fél évszázados vacsorán ilyen és ehhez hasonló történetek garmadá-val hangzottak el. *Roger La Ferte*, Franciaország első számú keresztretjénységgyára vitte el a pálmát a maga storiájával: 1921-ben, 17 éves korában járt itt először *Emilienne d'Alencon* kisasszonnyal, az akkori idők egyik legnépszerűbb párizsi kurtizánjával. Számláját a hölgy fizette, akit egyébként akkor éppen *James Hennessy*, a híres pezsgő- és konyakgyáros tartott ki: havi 60 ezer frank (!) apánást adott neki. A hölgy azonban kevesellte ezt az összeget, ugyanis szenvedélyes szerencsejátékos volt, s életét koldusszegényen végezte be egy *monte-carlo*i pár házában.

(b)

A Budapest Tourist beföldi ajánlat: Sarospatak, május 1. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Sarospatak. R. d.: 382 Ft. Kiskörös-Kiskunhalas, május 1. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Kiskunhalas. R. d.: 299 Ft. Eger-Szilvásvárad, május 2. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Egerben. R. d.: 299 Ft. Herend-Sümeg, május 2. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Sümegen. R. d.: 319 Ft. Tés-Felsősors, május 3. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Veszprém. R. d.: 301 Ft. Lovastanfolyam Kisvárdán május 10-16. Utazás: egyéniell. Teljes ellátás. R. d.: 1590 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a Budapest Tourist irodában és a megyei, városi idegenforgalmi hivatalokban. (x)

Az Arany János Nyelviskola haladó részére angol és német nyelvből heti 3x4 óras nyári intenzív tanfolyamot indít 1981. június 15-től július 10-ig, hétfő, szerda, péntek délután 8.30 órai, ill. délután 13.45 órai kezdettel. Jelentkezni lehet május 8-ig személyesen vagy telefonon a „Fáklya” Klubban. Bp. VI., Csergery u. 68. Tel.: 324-380.6 mellék. Részvételi díj: 800 Ft. (x)

Üj műsorral várja önöket a Halászbástya! Az eszpresszóban és étteremben esténként zene, tánc. Játssz: Esze Jenő és Botos Tibor. Minden pénteken és szombaton este 9 órától műsor, melyben fellép a Török-Boross diszkótáncos-pár, Kiss Kati és Garai Zsolt táncdalénekes. Sugár Péter búvész, Deák Ilona akrobata és Boronkai Erika táncosnő. A belépés díjtalan. A borozóban újra itthon muzsikál ifj. Sánta Ferenc és népi zenekara. Asztalfoglalás a 161-533 telefonszámon. (x)

Az Utasellátó Vállalat pályázatot hirdet a Mozdonyüzleti Igazgatóság irányítása alá tartozó, alábbi biztorkocsi-járatok szerződéses üzemeltetésére történő átadására: 406/407 Budapest—Miskolc, 2302/2301 Budapest—Nyíregyháza, 9702/9701 Budapest—Záhony, 1706/1707 Budapest—Nyíregyháza.

1802/1801 Budapest—Szombathely. A megfelelő feltételekkel rendelkezők: 1981. V. 18-án 15 óráig Budapest V., Veres Pálné u. 9. sz. alatti vállalat tanácssteremben lefolytatandó versenytárgyaláson nyerhetik el az üzemeltetését. Az üzemeltetés formára, az üzletre és a státusz betöltésére vonatkozó részletes írásos tájékoztató adatok személyesen átvehetők a Mozdonyüzleti Igazgatóságon. Budapest 1064 Izabella u. 84. sz. 319-975 telefon. Pályázatok legkésőbb 1981. május 10-ig kell benyújtani a fenti címre. (x)

A Fővárosi Vas- és Edénybél Vállalat 1981. július hó 1-től 1986. június 30. napig tartó időre szerződéses üzemeltetésre átadja a következő üzleteket: 31. sz. Vas-édevénybél Bölt, Budapest XVI., Thököly út 10. 54. sz. Vas-édevénybél Bölt, Budapest XXI., Kalamár u. 69. 58. sz. Vas-édevénybél Bölt, Budapest XV., Boockai u. 8. 92. sz. Vas-édevénybél Bölt, Budapest XVIII., Vörös Hadsereg útja 424. 97. sz. Üvegporcelán Üzlet, Budapest XVIII., Vörös Hadsereg útja 129. Tá-jékoztató adatok, pályázati feltételek és felvilágosítás kapható: Budapest IX., Közkiraktár u. 30. VI. emelet 10., hétfőn 9—12 óráig, csütörtökön 9—16 óráig. Tel.: 171-582. Kérésre a tájékoztató adatokat és pályázati feltételeket postán megküldjük. A pályázatokat legkésőbb 1981. május 18-ig lehet benyújtani Budapest IX., Közkiraktár u. 30. VI. emelet 10., hétfőn 9—12 óráig, csütörtökön 9—16 óráig. A versenytárgyalás 1981. május 27-én 15 órakor lesz a vállalat KISZ-klub-helyiségében, Budapest VII., Dohány u. 28. (x)

BANGLADES

Szeptemberben elnökválasztás

Dacca, június 17.

Bangladesben szeptember 21-én választják meg a május 30-án meggyilkolt **Ziaur Rahman** elnök utódját — jelentette be **Abdusz Szattar**, a jelenlegi ügyvivő elnök. A rádióban közvetített beszédében az ideiglenes államfő annak az elhatározásának adott hangot, hogy biztosítani fogja a szabad és korrekt választásokat. A választási bizottság nem sokára nyilvánosságra hozza a szavazás részletes programját.

BEGIN SÜRGŐS ÜZENETE...

Reagan védelmébe vette az izraeli agressziót

Washington, Tel Aviv, június 17.

Ronald Reagan amerikai elnök tegnap sajtóértekezletén tett kijelentései közül elsősorban azok a mondatok keltettek széles körű visszhangot, amelyekkel az elnök kifejezetten védelmébe vette a Bagdad melletti iraki atomreaktor ellen intézett izraeli légitámadást. **Menahem Begin** izraeli miniszterelnök még tegnap sietett leszögezni egy vá-

lasztási gyűlésen: az amerikai elnök kijelentései igazolták a június 7-i izraeli légitámadás jogosságát.

Reagan elnök a Fehér Házban tartott sajtóértekezletén kijelentette: „**Izraelnek oka volt a nyugtalanságra**” Irak nukleáris fejlesztési programja miatt, és „**őszintén hihette, hogy önvédelmi akciót hajt végre**” a Bagdad melletti atomreaktor lebombázásával.

Az amerikai elnök kijelentése olyan időpontban hangzott el, amikor az ENSZ Biztonsági Tanácsa éppen az izraeli támadásról vitázik. Az amerikai elnök állásfoglalása nyilvánvalóan előrevetíti, **hogyan szavaz majd az Egyesült Államok képviselője**, és minden bizonnyal hatással lesz Washington szövetségeseinek magatartására is. Az izraeli kormányzat így igazolva látja korábban hangoztatott véleményét:

a támadást eddig is igen bizonyítanul elítélő amerikai állásfoglalás semmilyen hatással nem lesz az amerikai-izraeli kapcsolatokra.

Begin izraeli kormányfő Reagan szavain felbátorodván tegnap este odáig ment, hogy „**sürgős üzenetet**” küldött az amerikai elnöknek. Ebben felszólította az Egyesült Államokat: „**vessen véget a képmutatásnak**” az ENSZ Biztonsági Tanácsában az izraeli légitámadásról folyó vitában.

A TASZSZ szovjet hírügynökség megállapítja: a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelem harcosságának szerepében fellépő **Reagan** elnök éppen a nemzetközi terrorizmust vette védelmébe, amikor jóváhagyta az izraeli agressziót, a terroristámadást az iraki atomreaktor ellen.

A LEGO-SZTORI

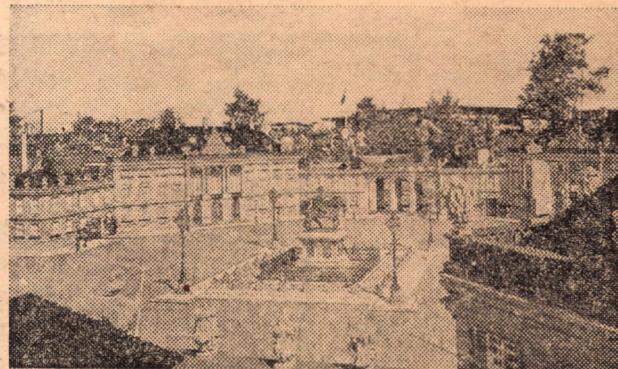
Robotok és profitok

A dániai **Jütland** félsziget egyik kisvárosában, **Bilundban** van a központja a világ egyik legnagyobb játékvállalat-birodalmának, a **Legonak**. A gyermeki alkotóképességet fejlesztő, de még a felnőtt képzeletet is megmozgató ötletes összerakó játék **szédületes karriert** futott be az elmúlt két évtizedben a világ valamennyi országában, s ettől a sikersorozattól természetesen semmiben sem ma-

az a műanyagból készült összerakható téglalemegek 1954-ben született meg, amikor a gyárra növekedett üzem elén már az alapító fia, **Godtfred Kirk Christiansen** állott. Ezután már sorra jöttek a Legotalálmányok, saját fejlesztések: a kerék, a különböző állatfigurák, a **motorral hajtható bonyolultabb játékok**. A lényeg azonban változatlan maradt, a játék alapja továbbra is az is-

amely minden korosztályhoz szól oly módon, hogy az összerakóelv ne változzék. Így születtek meg a Lego játéksorozatai, amelyek ötletes elnevezései ma már fogalomvá váltak.

Az 1-3 éves gyerekek kezűgyességét és fantáziáját fejlesztő a **Duplo** elnevezésű játéksalád, amely igen egyszerű, összerakható elemekből áll, s ezek mérete figyelembe veszi a kisgyerek testi sajátosságait is. A konstrukciós játéksorozat — az „igazi Lego” — már a 3-10 éves gyerekekhez szól. Az alapelemek különböző **kisegítő részekkel** egészülnek ki, amelyek segítségével autó, repülő, hajó, vár, babaszoba és még ezernyi tárgy és szituáció (például állatkerti séta, forgalmas benzintöltő-állomás, pályaudvar stb.) építhető. A **Fabuland** építőcsalád állatfigurái az építőteglák segítségével a legváltozatosabb **mesebeli helyzetekbe** hozhatók, a sok elemes **Legoland** segítségével pedig állomás, város és sok egyéb helyszín konstruálható. Igen nagy a választék a vonatépítő számára, de a mindennapok legkülönbözőbb gépei is összerakhatók mechanikus vagy kis elektromotorral hajtott változatban. A nagyobb gyerekek és a felnőttek örömet szolgálnak a versenyautó-, repülőgép- és egyéb eszközmódell, amelyek összeállítására már nagyobb ügyességet és türelmet igényel. Nemrégiben született meg a legfiatalabb Lego-sorozat, a **Scala**, amely kisebb gyerekeknek szerez örömet az összeállítható karkötők és nyakláncok szinte végtelen variációk számával.

Legoland „felülnézetből”.

rad el az északi ország egyik legjelentősebb valutaszerezőjének, a **Lego Groupnak** az üzleti pályá-
ive.

1932-ben a munkanélküli **C. Christiansen** kis játékgyártó műhelyt nyitott, amely kizárólag fából készített játékokat. A gyárnak még alig nevezhető vállalkozás a Lego nevet viselte, ami a dán „leg godt” — játssz jól — kifejezés rövidítéséből származik. (Később a „legológusok” a szó eredetét a latin „lego” igére vezették vissza, amely olvasást, összegyűjtést, összerakást jelent.)

A Lego-cég a második világháború idején már mintegy 50 főt foglalkoztatott, s a negyvenes évek végén a fajtákokat felváltották a műanyagból készült figurák. A „nagy ötlet”, az-

mertető füzetek, vagy a fantázia alapján történő egyéni, gyermeki szerelés.

MA MÁR „MULTI”

A Lego játérendszer igen hamar elterjedt a világon, s ezzel párhuzamosan növekedett a vállalat, no meg a profit nagysága is. Erdemes megjegyezni, hogy a dán vállalat nem hozza nyilvánosságra üzleti eredményeit, amelyek becslések szerint rekordnyereségekről tanúskodnának. Tavaly a cég már 2400 dolgozót foglalkoztatott Dániában, **külföldi vállalatának** alkalmazotti száma pedig elérte az 1200-at. Mert időközben a Lego **multinacionális** vállalattá fejlődött. Amerikai, nyugatnémet, svájci leányvállalatai **termeléssel** foglalkoznak, míg a Finnországtól Ausztráliáig terjedő Lego-hálózat elsősorban az értékesítést és a marketinget végzi. Ma már a Lego eladási hálózata gyakorlatilag átfogja az egész világot, **ötvézezer üzlet** árulja a csaknem kétszázféle játékszettet, s szerény becslések szerint a világon 2-300 millió gyerek — és felnőtt — vált szenvedélyes „Lego-hívővé”. A termelés 98 százaléka külföldön talál vevőre.

A Lego-vállalkozásnak a kitűnő ötleten kívül **több titka** is van. Ezek közül a legfontosabb az **állandó, jó minőség**. A gyártás teljesen automatizált, a figurák összeszerelését robotok végzik. A szigorú minőségi követelményekre jellemző, hogy az úgynevezett **méret-tűrési határ** 0,005 milliméter. Nem véletlen, hogy a Lego-alkatrészek szinte **elnyúlhatatlanok**, a parányi ajtó és ablakok akár tízezer nyitás és zárás után is tökéletesen illeszkednek. A minőségi ellenőrzés a siker másik nyitja. A kontroll méressel történik, s ha egy játéksomag **súlya** eltér az előírttól, akkor az **selejt**. De Legoéknál ez ritkán fordul elő, mert a géppark billundban úgy tartják, hogy a jó minőség, a hírnév érdekében csak a legkiválóbb gépekkel és technológiával szabad dolgozni.

MESEBELI HELYZETEK

Az ügyes piaci stratégia arra épít, hogy olyan játékokat, illetve játéksaládokat kell piacra dobni,

amelyek minden korosztályhoz szól oly módon, hogy az összerakóelv ne változzék. Így születtek meg a Lego játéksorozatai, amelyek ötletes elnevezései ma már fogalomvá váltak. Az 1-3 éves gyerekek kezűgyességét és fantáziáját fejlesztő a Duplo elnevezésű játéksalád, amely igen egyszerű, összerakható elemekből áll, s ezek mérete figyelembe veszi a kisgyerek testi sajátosságait is. A konstrukciós játéksorozat — az „igazi Lego” — már a 3-10 éves gyerekekhez szól. Az alapelemek különböző kisegítő részekkel egészülnek ki, amelyek segítségével autó, repülő, hajó, vár, babaszoba és még ezernyi tárgy és szituáció (például állatkerti séta, forgalmas benzintöltő-állomás, pályaudvar stb.) építhető. A Fabuland építőcsalád állatfigurái az építőteglák segítségével a legváltozatosabb mesebeli helyzetekbe hozhatók, a sok elemes Legoland segítségével pedig állomás, város és sok egyéb helyszín konstruálható. Igen nagy a választék a vonatépítő számára, de a mindennapok legkülönbözőbb gépei is összerakhatók mechanikus vagy kis elektromotorral hajtott változatban. A nagyobb gyerekek és a felnőttek örömet szolgálnak a versenyautó-, repülőgép- és egyéb eszközmódell, amelyek összeállítására már nagyobb ügyességet és türelmet igényel. Nemrégiben született meg a legfiatalabb Lego-sorozat, a Scala, amely kisebb gyerekeknek szerez örömet az összeállítható karkötők és nyakláncok szinte végtelen variációk számával. A Lego szinte minden évben hoz valami újítást, s ezzel nem hagyja lankadni az érdeklődést a termékei iránt. A 25 nyelven nyomtatott modellfüzetek, a csábító csomagolás, a gyermekszemzet megragadó élénk színek, a felnőtteknek szóló „nyugi-tevékenység” mind-mind része a mérnöki pontossággal kidolgozott piaci stratégiának, amely ezidáig bőségesen beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

GULLIVER LILIPUTBAN

A billundi anyacég közelében 1968-ban nyílt meg a **Legoland Park**, vagyis egy szabadtéri meseország. Élethű városok, folyók közlekedő hajókkal, utacseréletek foglalják el a hatalmas területet, ahol a látogató úgy érezheti magát a tédig erő valóságban, mint Gulliver Liliputban. A Legoland ma már **komoly vetélytársa** az amerikai mese-csodaországoknak, **Disneylandnak**. Évente csaknem egymillió látogató keresi fel, s a játékos kedvű gyerekek és felnőttek nehezen tudnak szabadulni a csodálatos látványtól.

1980-ban 50,5 millió doboz Legót készítettek Bilundban, az USA-ban pedig 7 milliót állítottak elő és hozták forgalomba. A játékipari versenytársak nagy figyelemmel — és talán még nagyobb féltékenységgel — szemlélik a Lego hódító sikereit és a feltételezések szerint ugrásszerűen növekvő profitját. A játékiparban ugyanis óriási a konkurrencia a kis vásárlók kegyeinek, azaz a szülők pénztárcáinak a megnyeréséért. S ez nem játék...
G. — Sz.

MINT TOBOZ A FÁN...

Hegyek és áldozataik

Egy osztrák házaspár egyetlen fának köszönheti életét. A hét végén a stájerországi **Bruck** közelében egy 1200 méter magas, kopár hegy megmászására készültek — mindketten gyakorlott alpinisták —, de előbb túl kellett jutniuk egy háromszáz méteres meredek sziklafalon. Néhány méternyire a csúcstól, a férfi lábba alatt beomlott a kőzet és miután sehol sem tudott megkapaszkodni, a mélybe zuhant, magával rántva kötelével a feleségét is. Nem menekültek volna meg a biztos haláltól, ha körülbelül harminc méternyi zuhanás után nem akadtak volna fenn a környék egyetlen fáján, a mintegy tíz méter magas vörösfenyőn. A súlyos sérüléseket szenvedett, de mindvégig eszméletlennél maradt két ember óriási tobozként himbálódzott a feynön, míg nem órákkal később, egy újabb hegymászócsoporthoz nem hallotta kiáltásukat. Többesbőri esonitársaik ellenére viszonylag szerencsésen megúszták a kalandot.

Rosszabbul járt szombaton a Tiroli Alpokban egy bajor hegymászócsoporthoz. Kétezerévszáz méter magasságban egy váratlanul lezúduló hólavina egyiküket elsodorta. A keskeny, alig egy embernek elegendő párkányról lezuhant, és százhusz méteres zuhanás után szörnyethalt. Másik három társuknak szerencséjük volt, mert a lavina légnomása nem a mélybe, hanem az érdes sziklafalhoz csapta őket, és zúzódasokkal megúszták a kalandot.

Szabó Zoltán

MOSZKVAI NYÁR

Irány a tenger és a Baltikum!

Carlo Benedetti telefon-jelentése:

Nemcsak a hőmérők higanyszála, hanem a moszkvai utcák, tereken sétáló népes turistacsoporthok is jelzik: itt a várva várt nyár. A szovjet fővárosból kivezető utakon csúcsforgalom: **autóbuszkonvojok, magánautók áradata tart a Fekete-tenger, illetve a Baltikum felé.**

Akinek nem sikerült szakszervezeti beutalót szereznie valamelyik üdülőbe, az az olcsó és gombamódra szaporodó kempingekben tölti nyári szabadságát.

Megnyitnak az óvodások nyári táborai is, s nemcsak a diákok is elindulnak a tengerparti, tóparti, hegyvidéki üdülőbe. **Megteltek a moszkvai szállodák:** az idén az Egyesült Államokból, Franciaországból, az NSZK-ból és természetesen a szocialista országokból érkezik a legtöbb turista. Elhelyezésük most már **kisebbséget jelent**, miután az olimpiára épült szállodák — köztük például a francia és jugoszláv közreműködéssel emelt **Kozmosz** — is fogadják a vendégeket.

LENGYEL STATISZTIKA

Komor kép a gazdasági életről

Varsó, június 17. Lengyelországban májusban tovább romlott a gazdasági helyzet — állapítja meg a Lengyel Központi Statisztikai Hivatal. Jelentése szerint az ország összesített ipari termelési értéke **18,3 százalékkal** kisebb volt az idén májusban, mint az elmúlt év azonos hónapjában.

A legsúlyosabb visszaesés a **kősztermelésben**, valamint az **elektromos energia** termelésében következett be; szénből az elmúlt hónapban **12,9 millió tonnát** bányásztak, ez 27,7 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az elektromos energia termelésében **8,6 százalékos** volt májusban az egy évvel korábbihoz viszonyított visszaesés.

A lengyel kohászat viszont — a kősztermelés kivételével — valamennyi fontosabb termék esetében **teljesítette** az öt hónapra szóló tervet. Szénből a szükségesnél félmillió tonnával kevesebb állt a kőszolók rendelkezésére, emiatt a tervezettnél **308 ezer tonnával kevesebb kőszot állítottak elő**. Sikeresen alakul az ágazat exportja mind a tőkés,

mind a szocialista országokba.

Kedvezőtlenül alakult a múlt hónapban a **mezőgazdasági** termelés: a **vágómarha** beszállítása például 23,8 százalékkal volt kevesebb, mint egy évvel korábban, a **tej** esetében a csökkenés 10,2 százalékos volt.

Ezenközben a **fizetések csaknem 25 százalékkal** növekedtek; májusban a lengyel átlagfizetés **6657 zloty** volt, ez 24,5 százalékkal magasabb, mint egy évvel korábban. A vásárlóerő növekedését a piacra kerülő árumennyiség csökkenése kísérte: a **piaci kínálat** értéke **6,4 milliárd zlotyval**, azaz 5,2 százalékkal volt kisebb, mint tavaly májusban.

Az export az elmúlt év májusához képest **19,8 százalékkal**, az import pedig **19,9 százalékkal** csökkent. A **szocialista országokba** irányuló kivitel **21,5 százalékkal**, a tőkés országokba irányuló export pedig **17,6 százalékkal** esett vissza. A szocialista országokból származó behozatal **12,3 százalékkal**, a tőkés államokból származó import pedig **28,9 százalékkal** csökkent.

Építkezők!

Most érdemes vásárolni

acéllemez-radiátor

a Vasedény szaküzleteiben:

VII., Garay u. 1.

Telefon: 225-904

VIII., Rákóczi út 19.

Telefon: 130-703

Sugár üzletközpont

Telefon: 632-685

Vasedény áruház

Olajkutató

Washington, június 29.

A Világbank 20 millió dollár kölcsönt adott Portugáliának olajkutatókat folytatására. A *Petrolos de Portugal*, állami vállalat az összeget az ország tengerparti területein rejlő olaj felbecsülésére és a kitermelési eljárások tökéletesítésére fordítja.

A kölcsön a pénzintézet 15 éves időtartamra nyújtotta, évi 9,6 százalékos kamattal.

MEGBESZÉLÉS A MUNKÁLTATÓKKAL

Spadolini tárgyalásai

Giovanni Spadolini olasz miniszterelnök tegnap este, röviddel beiktatása után megkezdte tárgyalásait a szakszervezetek és a munkáltatók képviselőivel. A tanácskozás a késő éjszakai órákba nyúlt. A miniszterelnök a megbeszélésen gazdasági elképzeléseit vázolta, s római politikai megfigyelők szerint

egyelőre nem volt szó valamiféle társadalmi szer-

ződésről a munkáltatók és a szakszervezetek közt.

Az ország első köztársaság-párti miniszterelnöke korábban kifejezésre juttatta, hogy első számú feladatának az infláció és a terrorizmus megfékezését tekintti.

Spadolini kabinetjének összetétele *kevés változást* tükröz. Megfigyelők szerint a köztársasági politikus csak egyfajta strandkormányt hozhatott létre, vagyis

a politikai erőviszonyok olyanok, hogy csak a nyári hónapokban maradhat hatalmon.

A szakszervezetekkel és munkáltatókkal folytatott első megbeszélése azonban — bár hivatalos közleményt nem adtak ki — *hosszabb távú* elképzeléseket tükröz — írja az angol hírügynökség. Spadolini ma délután elutazik Luxembourgba a Közös Piac csúcstalálkozójára. Spadolini várhatóan július 7-én terjeszti a parlament elé kormányának programját.

„LYUK AZ ÉGBOLTON”

Verseny a légi profitért

„Lyuk van az égbolton” — vagyis *olyan* kereslet, amelynek kielégítésére még egyik versenytárs sincs felkészülve — így vélekednek a nagy repülőgépgyárak arról a felmérésről, amely szerint 1987 körül 150 férőhelyes, új géptípus értékesítésére nyílik majd lehetőség. És ez a lehetőség nem is csekély. A prognózisok szerint az igény évtizedünk végére elérheti a 2000 darabot is, 50 milliárd dollár értékben. E gép feladata lesz ugyanis az, hogy a napjainkban még röpködő *Caravelle*, *Trident*, *DC-9* és *Boeing* 727 típusokat fokozatosan *felváltsa*. A piaci tanulmányok megalapozottságához egyébként nem fér kétség. A nagy légitársaságok közül többen (TWA, Air France, Delta, Eastern) már kifejezték a még csak *gondolatban* létező új gépi iránti komoly érdeklődésüket.

A már említett légi-busz — 1972 óta van forgalomban — kifejlesztésére *Anglia*, *Franciaország*, az *NSZK* és *Spanyolország* kormánya összesen 1,5 milliárd dollárt előlegezett, amelynek megtérülése csak igen lassan mehet. 1984-re várják a 360. repülő eladását és a kormányoknak is addig kell várniuk tőkájuk visszafizetésére. A részt vevő vállalatok azonban csak 800 leszállított gép után számíthatnak az általuk befektetett félmilliárd dollár megtérülésére és csupán ezt követően realizálható a profit.

személyes „kisbusznál” i. folytatódik a kontinens sikere, úgy a nyolcvanas évek végére a rendelések 30 százalékát tudja majd a konzorcium kielégíteni.

A nyugat-európai kormányok véleménye azonban nem egyformán lelkes. A francia *Aerospaiale* lehet a legbiztosabb abban, hogy költségvetési támogatást kap, a nyugat-német *Messerschmitt-Boelkov-Blohm* hitelképessége Bonn szemében máris vitatottabb. Bizonytalanság uralkodik a brit kormány véleménye felől is. Spanyolország részese-e csak 4,2 százalék, így döntése nyilvánvalóan *nem lesz meghatározó*. (Az érintettek feltehetően gondolkodnak arra is, hogy az Airbus-program jelenleg a négy országban összesen 20 000 dolgozónak biztosít kerestet.)

Az „A-300”

A dolgok most sem állnak másképp. A négy nyugat-európai kormánytól a vállalatok ugyancsak 1,5 milliárd dollár előlegezést várják. Siker esetén viszont a piaci részesedésük jelentősen növekedne. A légi-busz kifejlesztése előtt a tőkés világ polgári légi közlekedési gépeit csaknem kizárólag az Egyesült Államok szállította, az A-300-as térhódításával viszont Nyugat-Európa 15 százalékos részesedést megszerezett magának. Ha a 150

A versenytársak sem várnak azonban tétlenül. A tengerentúli Boeing már bejelentette szándékát a kisgép gyártására és *kooperációs partnert keres* — *Japánban*. Ugyancsak a versenyben látja a kiutat szorongatott helyzetéből a *McDonnell Douglas* is, akinek gépeit az 1979-es chicagói repülőkatasztrófát követően egyre nehezebb eladni. Az McDonnell társa a 150 személyes típus kifejlesztésében a holland *Fokker* lenne, akinek részvételét *kormány* anyagi támogatása teszi vonzóbbá. A Fokkernek is szüksége van azonban a sikerre, hiszen három évvel ezelőtt még a *csőd szélén állt*. Az új típus jelzése: *MDF-100*. A nyugat-európai versenytársé: *A-320*. A holland-amerikai változathoz egyébként a társak ugyancsak szívesen vennének japán közreműködést is.

MITTERRAND — ELŐSZÖR...

EGK-csúcs Luxemburgban

Luxemburg, június 29.

A Tizek államfői és miniszterelnökei ma és holnap Luxemburgban csúcstervezletre ülnek össze.

A luxemburgi tanácskozás javarészt a Közös Piac gazdasági és szociális problémáit foglalja majd le. A csúcstervezlet sürgős orvoslást keres az infláció rájáának gyorsulása és a tíz államban több mint kilencmillió munkanélküli problémája ellen. A csúcstervezlet döntéseit nagy érdeklődés kíséri, bár a közvélemény tudja, hogy

a gazdasági szakemberek az általános válsághelyzet némi javulását csak 1982-től várják.

A Tizek államfői — akiknek soraiban *Francois Mitterrand* francia köztársasági elnök első ízben jelenik meg — a nem kis horderejű napi gondok enyhítésének törekvésén kívül a július 20—21-én Ottawában, a kapitalista világ hét nagy ipari államának részvételével meghirdetett értekezleten képviselendő közös *irányvonal* megjelölését is napirendre tűzték.

A luxemburgi csúcstervezletet megelőző sajtótájékoztatón arra is fény derült, hogy a tanácskozók ismét előveszik az úgynevezett „gazdag Észak” és a „szegény Dél” kérdéseinek aktáit. Tervezik, egy, az olajgazdag államokhoz intézendő felszólítás megszerkesztését is, amely

arra kéri ezeket az államokat, hogy fokozzák segítségüket a fejlődésben levő országok irányában.

Az egyik napirendi pont a világbanknak *egy fiók-vállalat* felállítását javasolja, azzal a céllal, hogy bizonyos feltételek betartása mellett a szegény országokat a magas nyersolajárak viselésében segítse.

A csúcstervezlet tárgyalni fog a Közös Piac és Ja-

pán, valamint az Egyesült Államok gazdasági kapcsolatainak szükséges megreformálásáról is, amelytől a tagállamok többsége által követelt védővámrendszer bevezetésének *elkerülését* remélik.

Mécs László

Saját készítésű terepjárójával közlekedik a bakui Balaksiev gépkocsivezető. Gyakorlatilag majdnem mindent maga készít. A kocsi négy személyt képes szállítani, óránként 90 kilométeres sebességgel.

BOLÍVIAI ÁLLAMCSÍNYKÍSÉRLET

Nem bíróság — száműzetés...

Luis Garcia Meza tábornok, a bolíviai rendszer vezetője megváltoztatta korábbi döntését és *nem állítja* katonai bíróság elé a szombati bolíviai államcsínykísérlet vezetőit — jelentették a hírügynökségek tegnap La Pazból megbiz-

ható bolíviai forrásokra hivatkozva.

Luis Garcia Meza tábornok *Argentínába* száműzte a szombati puccskísérlet vezetőit, akiket korábban már megfosztott tisztségüktől: *Humberto Cayoja* tábornokot, a szárazföldi haderők volt főparancsnokát, *Lucio Anez Ribero* tábornokot, volt vezérkari főnököt, valamint *Raul Ramallo* és *Simon Cejas* tábornokokat. Cayoja tábornok tegnap a Buenos Aires-i katonai repülőterre megérkezve újságíróknak kijelentette, hogy Bolívia katasztrófális gazdasági helyzete vezette őket az államcsínykísérlethez.

A KORMÁNY SORSÁRÓL

Bizalmiszavazás az ír parlamentben

London, június 29.

Éles *hatalmi vetélkedés* színhelyévé fajulhat a holnapi bizalmi szavazás Dublinban az új ír kormány sorsáról. Mint ismeretes, a két héttel ezelőtt tartott általános választásokon, amelyeket *Haughey* volt miniszterelnök irt ki, az addig uralkodó párt — a *Fianna Fail* nem tudta megszerezni az abszolút többséget — mindössze 78 mandátumot kapott.

Ugyanennyivel rendelkezik a *Fine Gael* párt, amelynek vezetője *Garret Fitzgerald* és a Munkáspárt együttvéve.

Fitzgerald most arra vállalkozott, hogy a munkáspártiak *vonakodó* egyetértésével koalíciós kormányt alakít, amelyet holnap mutat be a parlamentben. Az új kormány sorsa attól függ, hogy a két nagy hatalmi csoportosuláson *kivülről* képviselők végül is miként szavaznak. A szavazásokon egyébként szerepet játszott Ulster problémája, de a szavazók végül is a *Fianna Fail* párt *gazdaságpolitikája* ellen mondtak ítéle-

tet, mivel az Ír Köztársaságban igen nagy a munkanélküliség és magas az inflációs ráta.

(Levinson)

Carillo Rómában

Santiago Carillo, a Spanyol Kommunista Párt főtitkára tegnap pártküldöttség élén kétnapos látogatásra Rómába érkezett.

Adósságállomány

Washington, június 29.

A fejlődő országok adósságállománya az elmúlt év végén összesen 580 milliárd dollár volt — közölte a Nemzetközi Valutaalap, míg 1979 végén az ország-csoport adósságainak összege 489,4 milliárd dollárt ért el. A közép- és hosszú lejáratú adósságok összege 1980-ban 456 milliárd dollár volt.

Az adósságállomány több mint fele mindössze 10-12 országra jut és ez már komoly problémákat okoz a bankoknak. Elsősorban *Zaire*, valamint *Törökország* és *Peru* tartozik azon országok közé, ahol az adósságok átütemezéséről kell rövidesen határozni. Az adósság összegét tekintve a *legnagyobb* adós *Brazília*, majd sorrendben *Mexikó*, *Törökország*, *Dél-Korea* és *Indonézia* követi. A nagy adósk között tartják számon még *Egyiptomot* és *Chilét*, továbbá *Perut*, a *Fülöp-szigeteket* és *Kolumbiát* is.

Japán beszáll?

Nem maradnak ki a távol-keleti szigetország gyárai a nyugat-európai modell gyártásából sem, az A-320-as motorját ugyan is a *Rolls Royce* japán *erdekeltiségekkel* közösen szállíthatja. Az üzletért azonban meg kell majd küzdeniük a *General Electric* és a *Pratt and Whitney*vel, akik ugyan amerikai vállalatok, de nem a McDonnelllel szövetkeznek. A gép még ugyan *nem* létezik, a légitársaságok azonban *már* horribilis összegű rendelések megcsilllogtatásával akarják a gyártók *étvágyát* felkelteni. A *Delta Air Lines* vezetősége 5 milliárd dolláros igényről beszél, a *United-társaság* 9 milliárd dollár elköltetését helyezte kilátásba. Erdekük nyilvánvaló: minél *több* vállalkoznak a „kisbusz” gyártására, annál *jobb*ban tudnak majd ajánlataik között a vásárlók válogatni.

A Fokker történelmében egyébként már van arra példa, hogy a cég gyártmánya életre-halálra küzdött angol és francia vetélytársaival. Az első világháború idején ugyanis az alapító Anthony Fokker a német birodalomnak tervezett repülőket, és Fokker D-7 típuson repült az ellenséges vonalak fölé a hírhedt „vörös báró”, a légi virtuóz, *Manfred von Richtofen*. A nyolcvanas évek utközete persze vér nélkül folyik, de legalább olyan élesen.

G.-sz.

A népművészet pompás virágai...

Kalocsai és matyó árubemutató

a Népművészeti Vállalat Váci utca 14. szám alatti boltjában.

Önt is szeretettel várjuk a július 4-ig nyitva tartó bemutatón!

Népművészeti Vállalat

MEGTÁMADTÁK AZ ÓRÖKET

Somozisták lázadása

Somozista ellenforradalmárok közönséges bűnözőkkel együtt lázadást kíséreltek meg a nicaraguai főváros, Managua egyik börtönében. A lázadást a hatóságok erői megelcsúsították. A lázadói kísérlet közben 19 fegyenc életét veszítette, huszonkilenc pedig megsebesült.

A belügyminisztérium tegnap este nyilvánosságra hozott közleménye hangoztatja, hogy szombat este ellenforradalmi bűncselekményekért elítélt volt somozisták, néhány köztörvényes bűnözővel együtt megtámadták az őröket, elvették fegyvereiket és túszá nyilvánították őket.

A lázadók követelték, hogy őket és a börtönben őrzött összes volt somozistát bocsássák szabadon. Amikor a sikertelen tárgyalások után a hatóságok azonnali megadásra szólították fel a lázadókat, azok sortűzzel válaszoltak.

Mivel a békés megoldás lehetőségei kimerültek, a belügyi erők gyors ellenlépésre szánták el magukat.

